

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr. 1a-31/2021
Briceni
1-14040710-03-1a-18012021
Comerzan

Prima instanță: Judecătoria

Judecător: Ghenadie

DECIZIE în numele Legii

07 noiembrie 2023
Bălți mun.

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componenta :
Președintele ședinței de judecată, judecătorul *****
Scutelnic
Judecătorii Viorel
Pușcaș Oleg
Moraru
Grefier Iana
Frasina
Cu participarea :
Procurorului Liliana
Pasat

Avocaților Stela Sandu, Valerii Scutelnic, Patriții Miron, Serghei Mocanu,
Serghei Cernomoreț și Vitalia Botnari

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel apelul procurorului
în Procuratura Anticorupție Roman Statnii declarat împotriva sentinței
Judecătoriei Briceni din 21 martie 2016 în cauza penală de învinuire a lui:

Covali *****, a.n. *****, originar
din or. Rîbnița, domiciliat în o***** str.
*****, supus serviciului militar,
căsătorit, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal al RM,-

Cecîrlău Ana *****, a.n. *****,
originară din ra*****ul Anenii Noi sat.
Ruseni, domiciliată în o***** str.
***** nr. *****, cu studii superioare, angajată
în calitate de inspector al Serviciului Vamal,
supusă serviciului militar, cetățeană al R.
Moldova, fără antecedente penale;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal al RM,-

Ștefanchi Oleg *****, a.n. *****,
originar din o*****, domiciliat în
o***** str. șos. ***** nr. *****, supus
serviciului militar, căsătorit, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal al RM,-

Ursu Alexandru *****, a.n. *****,
originar din raionul ***** sat. Chiurt,
domiciliat în sat. ***** r-nul *****, supus
serviciului militar, căsătorit, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal al RM,-

și
Jaloba Ion *****, a.n. *****, originar și
domiciliat în sat. ***** ra*****ul *****,
supus serviciului militar, căsătorit, cetățean al
R. Moldova, fără antecedente penale;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal al RM,-

Termenele de judecare a cauzei:

Instanța de fond: 18.01.2014-21.03.2016;

Instanța de apel: 05.05.2016-22.03.2017;
Instanța de recurs: 23.06.2017-10.10.2017;
Instanța de apel: 09.11.2017-03.07.2019;
Instanța de recurs: 08.10.2019-03.11.2020;
Instanța de apel: 18.01.2021-07.11.2023.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătorei Briceni din 21 martie 2016 au fost achitați pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii:

- Covali ***** de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal;

- Cecîrlău Ana ***** de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal;

- Ștefanski Oleg ***** de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal;

- Ursu Alexandru ***** de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal;

- Jaloba ***** de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Acțiunea civilă înaintată în interesele statului de către Procuratura Anticorupție împotriva lui Covali ***** și Ștefanski Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** privind încasarea prejudiciului material a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin sentință a fost soluț*****ată soarta corpurilor delictive.

Pentru a pronunța sentința prima instanță, *în fapt*, a constatat că de către organul de urmărire penală Covali ***** și Ștefanski Oleg ***** au fost învinuiți de faptul că acț*****ând în scop de profit, în complicitate și de comun acord cu Jaloba ***** Ursu Alexandru ***** și Cecîrlău Ana ***** au creat o schemă de extorcare sistematică a mijloacelor bănești, ce nu li se cuvin, destinate îmbogățirii proprii, și anume: făcând uz de cuvinte, gesturi și semne au susținut pe lângă ***** că pot interveni și ulterior au intervenit pe lângă angajații postului vamal „Larga” al Republicii Moldova, situat în r-nul Briceni com. Larga,

despre care știa cu certitudine că conform art.123 Cod penal sunt persoane publice, în vederea deter*****rii acestora în schimbul unei sume de bani să îndeplinească acțiuni contrar funcției sale, și anume să organizeze și să favorizeze trecerea mărfurilor din Ucraina în Republica Moldova cu mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î ***** , fără calcularea și achitarea plăților vamale, drepturilor de import asupra mărfurilor, precum și efectuarea controlului vamal obligatoriu.

Astfel, Covali Vasile ***** de comun cu Ștefanski Oleg ***** , susținând că au influență asupra angajaților postului vamal „Larga” al Republicii Moldova, situat în r-nul Briceni com. Larga, în perioada iunie-august 2013 au pretins, extorcat, acceptat și primit, personal, pentru sine și alte persoane, de la ***** , sub controlul organului de urmărire penală a CNA, mijloace financiare în sumă de 2750 dolari SUA, ce nu li se cuvin, pentru a favoriza trecerea mărfurilor ce-i aparțin lui ***** , transportate cu mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î ***** : 1) fără efectuarea controlului vamal obligatoriu, 2) efectuarea neadecvată a acestuia, 3) fără calcularea și achitarea plăților vamale, drepturilor de import asupra mărfurilor.

Covali Vasile ***** și Ștefanski Oleg ***** sunt învinuiți de către organul de urmărire penală că la data de 30.07.2013, de comun acord, acț*****ând prin înțelegere prealabilă cu inspectorii postului vamal „Larga” Jaloba ***** ***** și Cecîrlău Ana ***** , în cadrul întrevederii cu ***** , care a avut loc între orele 05.46 și 05.50 în apropierea postului vamal Larga, au pretins și primit de la ***** suma totală de 750 dolari SUA, din care pentru sine suma de 520 dolari SUA, pentru angajații postului vamal ucrainesc suma de 60 dolari SUA și pentru inspectorii vamali ai postului vamal „Larga” suma de 170 dolari SUA.

Drept urmare, în aceeași zi între orele 06.49 - 06.53, inspectorii vamali ai postului vamal „Larga” Jaloba ***** ***** , Cecîrlău Ana ***** , în complicitate cu Covali ***** ***** de comun cu Ștefanski Oleg ***** , au organizat și favorizat trecerea a 600 kg faină din Ucraina în Republica Moldova prin postul vamal „Larga” cu mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î ***** , fără efectuarea controlului vamal obligatoriu, calcularea și achitarea plăților vamale și a drepturilor de import asupra mărfurilor no*****lizate.

Ulterior, în scopul voalării acțiunilor sale cri*****le Covali ***** ***** de comun cu Ștefanski Oleg ***** au asigurat escortarea mijlocului de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î ***** la domiciliul lui ***** , care este situat în com. Larga, în ograda căruia a fost efectuată reîncărcarea mărfurilor din mijlocul de transport menț*****at în automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î BL DR 602.

Tot Covali ***** ***** de comun cu Ștefanski Oleg ***** la 11.08.2013, prin înțelegere prealabilă cu inspectorul postului vamal „Larga” Jaloba *****

*****, în cadrul întrevederii cu *****, care a avut loc între orele 05.40 și 05.50 în apropierea postului vamal „Larga”, a pretins și primit de la ***** suma de 800 dolari SUA, dintre care o parte și-a reținut-o pentru sine, suma de 200 dolari SUA pentru Covali ***** și 200 de dolari SUA pentru inspectorii vamali ai postului vamal „Larga” Jaloba *****.

Drept urmare, în aceeași zi, între orele 06.24 - 06.33, inspectorul vamal al postului vamal „Larga” Jaloba ***** în complicitate cu Covali ***** de comun cu Ștefanski Oleg *****, au organizat și favorizat trecerea a 1200 kg făină și 300 kg zahăr din Ucraina în Republica Moldova prin postul vamal „Larga” cu mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î *****, fără efectuarea controlului vamal obligatoriu, calcularea și achitarea plăților vamale și a drepturilor de import asupra mărfurilor no*****lizate.

Ulterior, în scopul voalării acțiunilor sale ilicite, Covali ***** de comun cu Ștefanski Oleg ***** au asigurat escortarea mijlocului de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î ***** la domiciliul lui Alexei Dical în comuna Larga, în ograda căruia a fost efectuată reîncărcarea mărfurilor din mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î ***** în automobilul de model „Mercedes Benz Sprinter”.

Tot Covali ***** de comun cu Ștefanski Oleg ***** la 28.09.2013, prin înțelegere prealabilă cu inspectorii postului vamal „Larga” Jaloba ***** și Ursu Alexandru *****, în cadrul întrevederii cu *****, care a avut loc între orele 06.30 și 06.35 în apropierea postului vamal „Larga”, au pretins, acceptat și primit de la ***** suma de 1200 dolari SUA, dintre care o parte și-au reținut-o pentru ei, iar suma de 300 dolari SUA au repartizat-o după cum urmează: 200 dolari SUA i-au transmis inspectorului vamal Jaloba ***** și 100 dolari SUA către inspectorul vamal Ursu Alexandru *****.

În aceeași zi, între orele 06.24 - 06.33, inspectorii vamali ai postului vamal „Larga” Jaloba ***** și Ursu Alexandru *****, în complicitate cu Covali ***** de comun cu Ștefanski Oleg *****, au organizat și favorizat trecerea a 1200 kg făină și 300 kg zahăr din Ucraina în Republica Moldova prin postul vamal „Larga” cu mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î *****, fără efectuarea controlului vamal obligatoriu, calcularea și achitarea plăților vamale și a drepturilor de import asupra mărfurilor no*****lizate.

Ulterior, în scopul voalării acțiunilor sale ilicite, Covali ***** de comun cu Ștefanski Oleg ***** au asigurat escortarea mijlocului de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î ***** la domiciliul lui *****, care este situat în com. Larga, în ograda căruia a fost efectuată reîncărcarea mărfurilor în mijlocul de transport de model „Dacia Logan”.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni ale lui Covali ***** și Ștefanski Oleg ***** au fost încadrate de către organul de

urmărire penală în baza art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, și anume: trafic de influență, conform indicilor - pretinderea, acceptarea și primirea de bani, personal, pentru sine și pentru alte persoane, săvârșite intenț****at de către o persoană care susține că are influență asupra unui funcț****ar, în scopul de a-l face să nu îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, acțiuni comise de către două și mai multe persoane, acțiuni urmate de influența promisă și obținerea rezultatului urmărit.

Cecîrlău Ana **** este învinuită de către organul de urmărire penală în faptul că activând în funcția de inspector al Biroului Vamal Briceni, postul vamal „Larga”, în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal, fiind persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligată în conformitate cu fișa de post privind obligațiunile funcț****ale de a dirija în cunoștință de cauză sectorul de muncă încredințat, să manifeste inițiativă și perseverență, să asigure îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce stau în fața sa, să se călăuzească în exercitarea atribuțiilor de legislația în vigoare, să fie obiectivă și imparțială, iar în conformitate cu Legea cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr. 90-XVI din 25.04.2008, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative, pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

La 30.07.2013 Cecîrlău Ana ****, aflându-se la serviciu în postul Vamal „Larga” din cadrul Biroului Vamal Briceni, fiind obligată să nu se lase influențată în luarea deciziilor de către persoane din afara instituției, în special în situația în care acest fapt ar conduce la crearea anumitor favoruri unei persoane, iar comportamentul său atât public, cât și privat, nu trebuie să o facă vulnerabilă de o influență nedatorată a altei persoane, să respingă și să comunice conducătorului ierarhic superior orice tentative sau acte de corupție, la ora 06.49.03 a verificat la intrare pe teritoriul Republicii Moldova, împreună cu inspectorul Jaloba ****, încărcătura transportată de ****, în calitate de persoană fizică, cu mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î ****. În urma controlului efectuat, a constatat cu certitudine că **** introducea în Republica Moldova mărfuri destinate activității comerciale, și anume 25 saci de făină a câte 25 kg fiecare, în total 600 kg.

Prin urmare, Cecîrlău Ana ****, ignorând prevederile art. 4 și art. 5 a Legii nr. 1569/20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, art.116 din Codul Vamal, precum și prevederile obligațiilor sale de serviciu, a permis importul de către o persoană fizică a mărfurilor destinate comerțului, fără respectarea

prevederilor legale și întrunirea condițiilor obligatorii pentru importul a astfel de mărfuri.

Tot Cecîrlău Ana ***** este învinuită de către organul de urmărire penală că participând la discuția și înțelegerea ce a avut loc între Jaloba ***** și Ștefanschî Oleg *****, cunoscând cu certitudine despre faptul comiterii a unui act de corupție, urmărind scopul mușamalizării comiterii infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu și a actului de corupție, nu a anunțat persoanele responsabile abilitate cu exa*****rea faptelor de corupție, comițând în condițiile date contravenția prevăzută de art.314 Cod contravenț*****al - tăinuirea unui act de corupție și neluarea măsurilor de rigoare.

De asemenea, în ceea ce privește implicațiile sociale și economice ale faptelor comise de către Cecîrlău Ana *****, trebuie de avut în vedere faptul că aceasta, având calitatea de lucrător vamal, avea obligația de serviciu să efectueze controale asupra mărfurilor și mijloacelor de transport și să constate eventuale fapte penale sau contravenții la regimul vamal și să aplice măsurile prevăzute de actele normative în vigoare.

Din probele administrate în cauză rezultă însă, fără nici un dubiu, faptul că învinuita având un comportament infracț*****al efectua un control formal sau nu efectua nici un fel de control vamal, creând astfel posibilitatea introducerii din țară a oricăror tipuri de mărfuri sau obiecte, inclusiv a celor periculoase, interzise de lege. În acest context, se evidențiază un pericol social ieșit din comun al faptelor comise de către Cecîrlău Ana *****, relevat de faptul că practic, la frontiera de stat a Republicii Moldova, există posibilitatea să fie introduse în țară orice tip de obiecte, nu există nici un fel de securizare a acestei frontiere prin simplul fapt că învinuita nu și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu.

De asemenea, o astfel de activitate infracț*****ală lezează foarte grav și interesele naț*****ale, existența acestui fenomen infracț*****al (generalizat) punând în mod real în discuție aspectul securității frontierelor de est ale Uniunii Europene, dinamitând șansele aderării Moldovei la Uniunea europeană și spațiului SCHENGEN, inclusiv datorită lipsei de responsabilitate a lui Cecîrlău Ana *****, rezultată din neasumarea acestui deziderat sociopolitic deosebit de important pentru asigurarea liberei circulații a mărfurilor și a libertății de mișcare a cetățenilor. Lipsa unei reacții prompte, viguroase a instituțiilor statului față de astfel de fapte grave - ce nu sunt incidente izolate, minore, dar fapte ce subminează interesele publice - generează un sentiment de insecuritate, de extinsă nemulțumire socială și poate fi percepută de cetățeni ca un act de complicitate, de sfidare, ca o tolerare a unor astfel de comportamente, a folosirii autorităților publice pentru îmbogățiri spectaculoase, frauduloase, peste noapte. Cecîrlău Ana ***** este investită cu exercițiul autorității publice, ceea ce face ca activitatea ei infracț*****ală să fie de o mare gravitate și de un ridicat pericol social, prin

potențialul de discreditare și prin neîncrederea cetățenilor în această instituție a statului.

Prin acțiunile sale Cecîrlău Ana ***** a compromis imaginea și încrederea cetățeanului de rând față de Biroul Vamal Briceni în special, precum și a întregului Serviciu Vamal al Republicii Moldova, astfel a prejudiciat interesele generale a societății.

Prin crima comisă s-au cauzat daune considerabile intereselor publice prin sub*****rea autorității organelor publice, crearea obstacolelor și tulburărilor în activitatea acestora.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Cecîrlău Ana ***** au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, și anume - excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** sunt învinuiți de către organul de urmărire penală în faptul că activând în funcția de inspectori ai Biroului Vamal Briceni, având calitatea de persoană publică în virtutea prevederilor art.123 alin.(2) Cod penal, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, impuse de funcția deținută prin fișa de post, Codul vamal, Codul de conduită a colaboratorului vamal, Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției, fiind obligați să nu se lase influențați în luarea deciziilor de către persoane din afara instituției, în special în situația în care acest fapt ar conduce la crearea anumitor favoruri unei persoane, iar comportamentul său atât public, cât și privat, nu trebuie să-i facă vulnerabili de o influență nedatorată a altei persoane, să respingă și să comunice conducătorului ierarhic superior orice tentative sau acte de corupție, să nu folosească poziția lor în interese particulare și să nu sugereze o recompensă pentru îndeplinirea oricăror atribuții de serviciu, să nu solicite, să nu primească sau să nu accepte cadouri, împrumuturi și orice alte valori, servicii, în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, de la persoane cu care se află în relații de serviciu, urmărind scop de profit, în complicitate cu inspectorii vamali Cecîrlău Ana ***** , precum și cu Covali ***** , Ștefanschi Oleg ***** au colaborat la crearea și au participat activ în calitate de complice la o schemă de extorcare sistematică a mijloacelor bănești, ce nu li se cuvin, personal pentru sine și pentru alte persoane, destinate îmbogățirii proprii, extorcând și primind în perioada martie - 28.09.2013 mijloace bănești pentru organizarea și favorizarea trecerii mărfurilor din Ucraina în Republica Moldova, fără achitarea plăților vamale, drepturilor de import asupra mărfurilor, precum și: 1) fără efectuarea

controlului vamal obligatoriu; 2) efectuarea neadecvată a acestuia; 3) fără calcularea și achitarea plăților vamale, drepturilor de import asupra mărfurilor în postul vamal „Larga” al Republicii Moldova, situat în r-nul Briceni com. Larga.

Astfel, în privința circumstanțelor reale în care au fost comise infracțiunile, ce plasează actele materiale comise de către Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** - unice sau multiple, după caz - în ansamblul unui fenomen de corupție generalizat, ce ar caracteriza activitatea specifică derulată de către acesta în Punctul Vamal „Larga”, probatoriul administrat a relevat, în mod indubitabil, că martorului i-au fost pretinse, fără excepție, ori de câte ori au tranzitat frontiera, de către Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** , prin mijlocitor, diverse sume de bani, pentru a i se permite trecerea fără efectuarea unui control amănunțit a mărfii transportate.

În acest cadru, faptele lui Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** trebuie privite nu doar ca având un caracter izolat, unicitatea sau numărul redus al acestora fiind rezultatul modului în care s-au derulat operațiunile de transport, în funcție de orarul urmat de transportator, doar întâmplarea făcând ca ultimul să-i fi pretins martorului o singură dată, de două sau de trei ori, după caz, anumite sume de bani.

Acest fenomen de corupție trebuie privit în ansamblul său și la adevărata sa amploare, astfel cum a fost evidențiat de activitatea de investigație derulată în cauză.

De asemenea, în ceea ce privește implicațiile sociale și economice ale faptelor comise de către Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** trebuie de avut în vedere faptul că aceștia, având calitatea de lucrător vamal, aveau obligația de serviciu să efectueze controale asupra mărfurilor și mijloacelor de transport și să constate eventualele fapte penale sau contravenții la regimul vamal și să aplice măsurile prevăzute de actele normative în vigoare.

Din probele administrate în cauză rezultă însă faptul că în schimbul sumelor de bani pretinse și primite, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** efectuau un control formal sau nu efectuau nici un fel de control vamal, creând astfel posibilitatea introducerii în țară a oricăror tipuri de mărfuri sau obiecte, inclusiv a celor periculoase, interzise de lege.

În acest context, se evidențiază un pericol social ieșit din comun al faptelor comise de către Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** , relevat de faptul că practic, la frontiera de stat a Moldovei, există posibilitatea să fie introduse în țară orice tip de obiecte. Nu există nici un fel de securizare a acestei frontiere, prin simplul fapt că ultimii nu își îndeplinesc atribuțiile de serviciu.

De asemenea, o astfel de activitate infracțională lezează foarte grav și interesele naționale, existența acestui fenomen infracțional (generalizat) punând în mod real în discuție aspectul securității frontierelor de est ale Uniunii

Europene, dinamitând șansele aderării Moldovei la Uniunea europeană și spațiului SCHENGEN, inclusiv datorită lipsei de responsabilitate a învinuiților, rezultată din neasumarea acestui deziderat socio-politic deosebit de important pentru asigurarea liberei circulații a mărfurilor și a libertății de mișcare a cetățenilor.

De asemenea, urmează a fi elucidate circumstanțele reale în care au fost săvârșite faptele, ce plasează actele materiale unice sau multiple ale acestora în ansamblul fenomenului de corupție generalizată ce caracterizează activitatea specifică desfășurată în punctul vamal „Larga”, probatoriul administrat relevând faptul că la fiecare trecere prin punct, martorului i s-au pretins, fără excepție, de către Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** *****, prin mijlocitor, diferite sume de bani pentru a i se permite tranzitul fără controlul amănunțit al încărcăturii. În acest cadru, faptele lui Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** ***** se impun a fi privite nu ca având caracter izolat, unicitatea sau numărul redus al acestora fiind rezultatul modului în care s-au derulat operațiunile de tranzit ce s-au pliat pe orarul urmat de transportator, doar întâmplarea făcând ca ultimii să îi fi verificat și să îi fi pretins mită martorului o singură dată, de două, de trei ori, dar ca parte a respectivului fenomen de corupție, amploarea acestuia, astfel cum a fost evidențiată de activitatea investigativă derulată în cauză. Astfel, lipsa unei reacții prompte, viguroase a instituțiilor statului față de astfel de fapte grave - ce nu sunt incidente izolate, minore, ci fapte ce subminează interesele publice - generează un sentiment de insecuritate, de extinsă nemulțumire socială și poate fi percepută de cetățeni ca un act de complicitate, de sfidare, ca o tolerare a unor astfel de comportamente, a folosirii autorităților publice pentru îmbogățiri spectaculoase, frauduloase, peste noapte.

Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** ***** sunt investiți cu exercițiul autorității publice, ceea ce face ca activitatea lor infracțională să fie de o mare gravitate și de un ridicat pericol social, prin potențialul de discreditare și prin neîncrederea cetățenilor în această instituție a statului. Pericolul social concret rezultă și din natura faptelor, frecvența și caracterul lor repetitiv, din calitatea de vameși, din colaborarea pe paliere ierarhice în săvârșirea infracțiunilor de corupție, din faptul că Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** ***** și-au traficat atribuțiile de serviciu, făcând din exercitarea lor o sursă constantă de venituri ilicite.

Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** ***** au manifestat un curaj infracțional deosebit, în condițiile în care deși au luat cunoștință, măcar din media, de operațiunile anterioare desfășurate pe linia combaterii infracționalității vamale de organele abilitate ale statului, au continuat să primească sume de bani, drept mită, denotând un profund dispreț față de valorile

sociale ocrotite de lege, dar și de posibila activitate de prindere întreprinsă de organele judiciare.

Totodată, la aprecierea acestui pericol se vor avea în vedere și urmările produse, cu implicații asupra imaginii acestui sector de activitate, cu atribuții de constatare a eventualelor încercări de fraudare a legilor în domeniu și aplicare corelativă de sancțiuni, creând grave deservicii instituției în cadrul căreia își exercita chiar o funcție de conducere.

Astfel, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** *****, întru realizarea scopului infracțional, aflându-se la serviciu în cadrul postului vamal „Larga” r-nul Briceni, ignorând prevederile art. 4 și art. 5 a Legii 569/20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, art. 116 din Codul Vamal, precum și prevederile obligațiilor de serviciu, de comun acord cu complicitii săi, în perioada aprilie - 28 septembrie 2013, au pretins, estorcat, acceptat și primit, prin mijlocitor, pentru sine, de la *****, sub controlul organului de urmărire penală a CNA, mijloace financiare în sumă de 2750 dolari SUA, ce nu li se cuvin, pentru a favoriza trecerea mărfurilor transportate de martor cu mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” cu n/î *****: 1) fără efectuarea controlului vamal obligatoriu; 2) efectuarea neadecvată a acestuia; 3) fără calcularea și achitarea plăților vamale, drepturilor de import asupra mărfurilor.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni ale lui Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** *****, au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, și anume: corupere pasivă, adică pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției, acțiuni săvârșite prin extorcare, de două sau mai multe persoane.

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul în Procuratura Anticorupție Roman Statnii a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Jaloba ***** *****, să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani;

- Ursu Alexandru ***** să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 5000 unități

convenț*****ale, ceea ce constituie 100000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani;

- Ștefanski Oleg ***** să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 3000 unități convenț*****ale, ceea ce constituie 60000 lei, cu aplicarea conform art.65 alin.(3) Cod penal a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe o perioadă de 3 ani;

- Covali ***** să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, și cu aplicarea conform art.65 alin.(3) Cod penal a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe o perioadă de 3 ani;

- Cecîrlău Ana ***** să fie recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin.(1) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenț*****ale, ceea ce constituie 10000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe o perioadă de 3 ani.

Acțiunea civilă să fie admisă integral.

În motivarea apelului s-a invocat ilegalitatea sentinței, menț*****ând că în aceasta instanța a omis respectarea prevederilor art.394 Cod de procedură penală, și anume instanța în sentința pronunțată nu a enunțat temeiurile pentru achitarea inculpaților, invocând excesul de zel al organului de urmărire penală, prin urmare considerând precum că fapta infracț*****ală nu a avut loc, iar acțiunile inculpaților fiind comise de către inculpați prin provocare.

Drept rezultat, instanța de judecată a ajuns la concluzia că martorul denunțător ***** a provocat săvârșirea infracțiunii în scopul obținerii de probe. Din considerentele că probele prezentate, după părerea instanței, au fost obținute prin provocare, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a nu le admite ca probe și, prin urmare, a le exclude din dosar, și nu a pune la baza sentinței mai multe acte/probe prezentate de partea acuzării.

A mai menț*****at că, instanța drept temei care se regăsește la toți cei patru inculpați Ștefanski, Covali, Jaloba și Ursu a indicat în sentința motivată precum că: „Reieșind din materialele cauzei penale se vede evident că martorul denunțător ***** a „înscenat” introducerea la 30.07.2013 a 600 kg de făină în Republica Moldova cu un singur scop de a acumula probe, iar fără intervenția polițienească el nu ar fi efectuat această operație. Transmiterea la data de 30.07.2013 a sumei de 750 dolari SUA era lipsită de sens, întrucât a fost stabilit în ședința de judecată că importarea în Republica Moldova a 600 kg de făină era

posibilă fără achitarea a careva taxe vamale (declarațiile martorilor Goncariuc și Burduh), costul 1 kg de făină în Republica Moldova la acel moment constituia 4,5 lei (www statistica.md), ***** „pentru trecere ” a transmis 750 dolari SUA, sumă ce conform cursului oficial constituia 9549,225 lei (750 x. 12,7323 = 9549,225 www.bnm.org), adică circa 15,91 lei pentru un kg, nemaivorbind de faptul că martorul ***** a indicat în ședința de judecată că el a achitat lui Liboni 200 dolari SUA și în afară de aceasta a achitat prețul făinii la momentul procurării ei în Ucraina.

Faptul că în automobilul de marca „Ford Transit” cu nr. de înmatriculare GLAK 338 în ziua de 30.07.2013 era încărcat 600 kg de făină reiese din procesul-verbal de exa*****re a obiectului din 30.07.2013 (*vol.II, f.d. 92*).

Este evident că importarea de către ***** la 30.07.2013 a 600 kg de făină, fără intervenția polițienească, nu ar fi avut loc, deoarece nu avea sens, aceste acțiuni neavând sens comercial, purtau un singur scop de obținere de probe.

Reieșind din materialele cauzei penale se vede evident că martorul denunțător ***** a „înscenat” introducerea la 11.08.2013 a 1200 kg de făină și 300 kg de zahăr în Republica Moldova cu un singur scop de a acumula probe, iar fără intervenția polițienească el nu ar fi efectuat această operație. Transmiterea la data de 11.08.2013 a sumei de 800 dolari SUA era lipsită de sens, întrucât, cum a fost stabilit în ședința de judecată, importarea în Republica Moldova a 1200 kg de făină și 300 kg de zahăr era posibilă fără achitarea a careva taxe vamale (declarațiile martorilor Goncariuc și Burduh), costul 1 kg de făină în Republica Moldova la acel moment constituia 4,5 lei (www statistica.md), iar ***** „pentru trecere” a transmis 800 dolari SUA, sumă ce conform cursului oficial constituia 10185,84 lei (800 x 12,7323 = 10185,84 www. bnm. org), adică circa 6,79 lei pentru un kg de făină și zahăr, nemaivorbind de faptul că martorul ***** a indicat în ședința de judecată că el a achitat lui Liboni 200 dolari SUA și în afară de aceasta a achitat prețul făinii și zahărului la momentul procurării în Ucraina.

Faptul că în automobilul de marca „Ford Transit” cu nr. de înmatriculare ***** în ziua de 11 august 2013 era încărcat 1200 kg de făină și 300 kg de zahăr reiese din procesul-verbal de exa*****re a obiectului din 11.08.2013 (*vol. I, f. d. 79*)”.

Instanța de judecată a menț*****at că, „conform ștampilelor din pașaportul străin a lui Covali ***** , ultimul a ieșit din Republica Moldova la 05.08.2013 și a intrat înapoi la 28.08.2013, astfel, la 11.08.2013 el nu se afla pe teritoriul țării și nu putea la 11.08.2013 pretinde și primi de la ***** careva bani.

Reieșind din materialele cauzei penale se vede evident că martorul denunțător ***** a „înscenat” introducerea la 28.09.2013 a 1200 kg de făină și 300 kg de zahăr în Republica Moldova cu un singur scop de a acumula probe, iar fără intervenția polițienească el nu ar fi efectuat această operație.

Transmiterea la data de 28.09.2013 a sumei de 1200 dolari SUA era lipsită de sens, întrucât, cum a fost stabilit în ședința de judecată, importarea în Republica Moldova a 1200 kg de făină și 300 kg de zahăr era posibilă fără achitarea a careva taxe vamale (declarațiile martorilor Goncariuc și Burduh), costul 1 kg de făină în Republica Moldova la acel moment constituia 4,5 lei (www.statistica.md), iar ***** „pentru trecere” a transmis 1200 dolari SUA, sumă ce conform cursului oficial constituia 15278,76 lei (1200 x 12,7323 = 15278,76 www.bnm.orz), adică circa 10,18 lei pentru un kg de făină și zahăr, nemaivorbind de faptul că martorul ***** a indicat în ședința de judecată că el a achitat lui Liboni 200 dolari SUA și în afară de aceasta a achitat prețul făinii și zahărului la momentul procurării în Ucraina.

Faptul că în automobilul de marca „Ford Transit” cu nr. de înmatriculare ***** în ziua de 28 septembrie 2013 era încărcat 1200 kg de făină și 300 kg de zahăr nu este demonstrat, deoarece după cum reiese din procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28.09.2013 (vol. II, f.d. 216), în automobil au fost depistați 14 saci de făină a câte 50 kg fiecare și 56 saci de făină a câte 25 kg fiecare, conform procesului-verbal de percheziție din 28.09.2013 în gospodăria lui ***** au fost depistați 6 saci de făină, fără a fi indicat cu ce greutate (vol. II, f.d. 129), astfel, despre zahăr nu este nici un înscris. Este evident că importarea de către ***** la 28.09.2013 a unei cantități de făină fără intervenția polițienească nu ar fi avut loc, deoarece nu avea sens, aceste acțiuni neavând sens comercial, purtau un singur scop de obținere de probe”.

Astfel, instanța de judecată a concluz*****at că martorul denunțator ***** a provocat săvârșirea infracțiunii în scopul obținerii de probe.

Din considerentele că probele prezentate au fost obținute prin provocare, instanța de judecată a concluz*****at de a nu admite ca probe și, prin urmare, a le exclude din dosar, și nu a pune la baza sentinței.

Astfel, consideră că prin sintagmele utilizate instanța a depășit limitele judecării cauzei, deoarece aspectul invocat de către instanță nu a fost formulat și invocat de către partea apărării.

Mai mult, instanța nu s-a redus la exa*****rea circumstanțelor descrise în învinuirile formulate, s-a lansat în desfășurarea imaginară a eventualelor evenimente catalogând acțiunile organului de urmărire penală ca „înscenare”, fără a lua în calcul circumstanțele de fapt care au avut loc.

De asemenea, consideră că instanța s-a expus pe argumente care de fapt nu au fost exa*****te în ședința de judecată (prețul făinii în Republica Moldova, adică lipsa de sens economic a importului în sensul în care a fost documentat).

Astfel, consideră că instanța a omis să se expună asupra circumstanțelor care au avut loc, indicând lipsa faptului infracțiunii, chiar dacă exa*****nd sentința formulată ar putea fi vorba de lipsa elementelor.

Instanța indicând ca temei lipsa faptului infracțiunii a omis a lua în calcul că de fapt acțiunile fizice au avut loc, fapt confirmat inclusiv de partea apărării.

De asemenea, acuzarea consideră nefondată afirmația instanței prin care o parte din măsurile speciale de investigație au fost recunoscute drept nule, invocând ingerința activă a organului de urmărire penală și nerespectarea obligației pasive.

A evidențiat că, este important a menționa faptul că obligația pasivă se referă la momentul comiterii și nu la momentul documentării faptelor infracționale și la acumularea probatoriului.

Mai mult, faptul provocării (cu referire la speța concretă) nu a fost invocat nici de inculpați în cadrul examinării judecătorești. Instanța invocând faptul provocării a omis în a se expune aferent motivelor invocate de acuzator în susținerea poziției de lipsă a provocării, și anume:

Acuzarea consideră că a dovedit pe deplin lipsa cărorva elemente de provocare, fapt invocat de apărare la toate etapele judecării cauzei.

În această ordine de idei, acuzarea remarcă că alegațiile apărării referitoare la presupusa provocare a inculpaților la comiterea coruperii pasive sunt nefondate și lipsite de probe.

Acuzarea conștientizează faptul că anume statului îi revine sarcina de a demonstra inexistența unei provocări la comiterea infracțiunii.

Totodată, se punctează asupra neclarității poziției apărării referitoare la versiunile considerate ca fiind veridice, și anume: versiunea de bază înaintată de apărare este că inculpații nu au săvârșit infracțiunea de care sunt acuzați.

În același timp, apărarea mizează pe existența unei presupuse provocări din partea organelor de drept la comiterea acestei infracțiuni care, potrivit părții apărării, nu a fost comisă de către inculpați.

În același context, consideră că instanța urmează să atragă atenție sporită condițiilor reliefate în practica CtEDO în materia asigurării dreptului la apărare, în special la explicarea termenului de „provocare a infracțiunii”.

Astfel, Curtea explică condiții sau circumstanțe ce permit a conchide existența unei provocări. Constată că în cauza penală de acuzare a inculpaților nu au fost utilizați ofițeri sub acoperire și nici agenți ai acestora.

În cadrul urmăririi penale de către procuror nu au fost autorizate măsuri speciale de investigație cu utilizarea investigatorilor sub acoperire.

Mai mult, participarea benevolă și necondiționată a martorului ***** la efectuarea măsurii speciale de investigații orientate spre fixarea și documentarea acțiunilor inculpaților a fost confirmată de martor în fața instanței. Concluz*****ează că o astfel de încălcare nu a avut loc. Această participare nu poate fi considerată ca activitate sub acoperire.

Suspiciunea de comitere a infracțiunii incriminate inculpaților a apărut anterior transmiterii mijloacelor bănești acestora, bănuiala rezonabilă fiind fundamentată pe actul de sesizare depus de martorul *****, care indica direct asupra comiterii unei infracțiuni.

În coraport cu condiția invocată anterior, acuzarea subliniază că ***** nu a avut calitatea de investigator sub acoperire în cadrul prezentului proces penal. Acest fapt a fost negat și de către martori în cadrul audierii lor în fața instanței de judecată.

Astfel, acuzarea conchide că organul de urmărire penală sesizat a avut temeiuri de a presupune rezonabil că infracțiunea săvârșită de inculpați, în alternativa laturii obiective exprimate prin pretinderea banilor, este consumată, fapt ce impune concluzia că această infracțiune a fost comisă fără concursul organelor de drept.

La speță, investigația penală i-a vizat pe inculpați ca persoane care au comis infracțiuni concrete și nu a vizat orice președinte de ra*****, primar sau funcț*****ar public susceptibil de a pretinde, accepta și primi bani pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale.

Cu referire la gradul de implicare al organelor de drept la acumularea probelor și investigarea faptei, în prezentul proces penal o astfel de încălcare nu a avut loc, fapt ce reiese din materialele cauzei penale.

Astfel, rolul ofițerilor de investigații în cauză s-a referit nu la instigarea inculpaților de coruperea pasivă și trafic de influență, în special de a pretinde, accepta sau primi bani de la *****, ci la efectuarea unei măsuri speciale de investigații prevăzute în mod legal de normele procesual penale. Rolul organului de investigație a fost de a acumula informații în baza autorizației eliberate de procuror.

Măsurile speciale de investigație efectuate în prezenta cauză penală au fost autorizate în modul prevăzut de lege, rezultatele acestora ulterior fiind verificate și legalizate prin încheierea devenită irevocabilă a judecătorului de instrucție prin neatacarea acesteia de către apărare. Apărarea nu a prezentat nici un argument plauzibil că contestarea temeiniciei acestei încheieri nu ar fi avut nici un efect.

Pretinderea banilor de către inculpați a avut loc anterior implicării autorităților oficiale ale statului în investigarea cazului dat, adică anterior pornirii procesului penal. Apărarea a avut acces la toate materialele cauzei penale, la toate probele administrate atât la faza de urmărire penală, cât și la faza în instanța de judecată.

Mai mult, apărarea a dispus de toate informațiile pertinente pentru a-și pregăti o poziție legală.

În speță, acuzarea nu a intenț****at de a ascunde probe. În concluzie, acuzarea consideră că dreptul la un proces nu a fost încălcat, cu atât mai mult nu a fost încălcat principiul contradictorialității procesului penal.

Cu referire dacă a existat sau nu o presiune a unor agenți sub acoperire, reprezentanți ai organelor de drept sau a persoanelor care au acț****at la instrucțiunea acestora asupra persoanei care a primit mita, s-a indicat că Curtea a reținut faptul că există o provocare atunci când ofițerii implicați- fie membrii forțelor de securitate, fie persoane acț****ând în baza instrucțiunilor date de către aceștia- nu se limitează la investigarea activităților infracț****ale într-o maniera pasivă, ci exercită presiuni asupra persoanei în cauza în sensul deter****rii către comiterea unei infracțiuni, care în mod normal nu ar fi fost comisă, cu scopul obținerii de probe și acuzații.

În sensul menț****at, potrivit declarațiilor martorului *****, care au fost date sub jurământ, acesta nu i-a instigat pe inculpați ca ultimii să pretindă bani, ci inițiativa a aparținut inculpaților. ***** a venit la inculpați cu cererea de a-și valorifica un drept legal. Circumstanțele ce vizează existența unei astfel de cereri au fost confirmate și de către inculpați și martorii audiați atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul exa****rii judecătorești. Declarațiile date de ***** acuzarea le consideră ca fiind veridice.

Inexistența unei presiuni în sensul stabilit de Curte se confirmă și prin materialele audio-video rezultate din măsurile speciale de investigații autorizate în cadrul cauzei penale, care indică direct că la momentul primirii banilor inculpații nu s-au opus actului de corupție, mai mult, comportamentul acestora în momentul primirii banilor denotă faptul că inculpații erau predispuși de a comite acte de corupție și personal au pretins banii. Urmează a fi reținut faptul că tănuirea banilor de către inculpați în buzunarul hainelor/poșetelor indică direct că aceștia nu doar că nu intenț****au să se opună acceptării banilor, ci și au premeditat momentul primirii acestora, utilizând tehnici de tănuire a produsului infracț****al.

Astfel, organele de drept nu au intervenit activ în realizarea etapelor infracț****ale, iar efectuarea măsurilor speciale de investigații în vederea documentării și fixării acțiunilor inculpaților nu poate fi percepută ca provocare, or, la momentul efectuării acestei măsuri organul de urmărire penală dispunea de informații referitoare la comiterea unei infracțiuni de către inculpați.

Circumstanțele descrise indică asupra faptului că apărarea pune în sarcina justiției stabilirea unor indici iluzorii de provocare bazate pe susțineri și versiuni neverosimile. Acuzarea este convinsă că argumentele apărării privind existența unei provocări sunt nefondate, or, în cadrul prezentului proces penal dreptul inculpaților la un proces echitabil nu a fost încălcat.

Apărarea a pretins pe parcursul procesului precum că martorul ***** ar fi acț*****at în calitate de investigator sub acoperire sau agent provocator, mai mult, că acesta ar fi colaborator confidențial al Centrului Nat*****al Anticorupție. Aceste alegații au fost exa*****te și în rezultat nu și-au găsit confirmare.

Apărarea a încercat să convingă despre faptul că ar exista anumite circumstanțe ce ar permite a concluz*****a că martorii acușării au avut motive personale de a colabora cu organele de drept.

În contradicție, acușarea a dovedit lipsa unor circumstanțe ce ar permite a presupune existența unei dependențe a martorului ***** față de organele de drept. În special, martorul a negat în cadrul audierii faptul constrângerii sale de către organele de drept pentru a participa la efectuarea măsurii speciale de investigații. Martorul a mai negat faptul că ar fi primit careva avantaje de la colaboratori ai organelor de drept sau de la alte persoane pentru a participa la efectuarea măsurilor speciale de investigații. De asemenea, martorul a comunicat instanței că îi cunoștea pînă în luna aprilie 2013 pe inculpați, nu s-a aflat și nu se află cu aceștea în relații ostile.

În altă ordine de idei, apărarea a insistat asupra nesincerității martorului ***** , suspectând că acesta nu ar fi avut un motiv real de a pretinde realizarea dreptului solicitat. Acușarea insistă asupra faptului că buna credință în cadrul unui proces judiciar penal reprezintă un element esențial al principiului echității procesului penal și este, în egală măsură, o responsabilitate a tuturor părților în proces, or, un proces echitabil nu se poate întemeia pe erori sau argumente „neortodoxe” provocate și aduse de părți.

Totodată, consideră că urmează a fi supusă criticii poziția instanței aferent aprecierii acțiunilor inculpatei Cecîrlău Ana privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, astfel, consideră că abordarea instanței este una părtinitoare și nefondată, iar acușarea a demonstrat comiterea de către Cecîrlău Ana a infracțiunii incri*****te, deoarece versiunea înaintată în instanță de către partea apărării și susținută în instanță contravine probelor prezentate, și anume faptul că Cecîrlău Ana a fost responsabilă de verificarea bunurilor pe direcția „intrare” și anume ea a văzut aflarea în zona de frontieră a unei persoane neautorizate Ștefansch Oleg, anume ea de comun cu Jaloba ***** nu a verificat proveniența mărfurilor transportate, precum și scopul acestora după import, fapt confirmat de martorul ***** , fapta acesteia constă în aceea că ea deși era obligată a omis executarea corectă și la timp a obligațiunilor sale, fapt care a generat posibilitatea fizică de a comite infracțiunea.

Astfel, prin declarațiile martorilor și rezultatele măsurii speciale de investigație sa constatat că Cecîrlău Ana a comis fapta infracț*****ală incri*****tă.

La fel, instanța a luat partea apărării, luând la bază declarațiile inculpatei și apărătorului, fără a le supune examinației în coraport cu probele acumulate și prezentate de partea acuzării.

Consideră că speței în cauză este aplicabilă și recomandarea nr. 61 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei”, potrivit căreia studiul practicii judiciare demonstrează că pe cauzele de corupție uneori instanțele interpretează în mod greșit și neuniform normele de drept penal ce țin de individualizarea pedepsei, ca consecință fiind stabilite pedepse nejustificate în raport cu efectele corupției.

Pe parcursul procesului penal drepturile procesuale ale inculpaților au fost respectate, acțiunile de urmărire penală s-au efectuat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, normele internaționale și practica Curții.

De asemenea, în cazul în care legislația procesual penală a prescris, acțiunile procedurale în cauza penală au fost supuse controlului ierarhic din partea Procurorului General, judecătorului de instrucție sau, după caz, a instanței de recurs, nefiind stabilite abateri și erori procesuale.

Presupusele încălcări invocate de către apărare nu au nici un fundament juridic sau probatoriu. Contracurarea fenomenului corupției a devenit o preocupare principală a comunității internaționale. Îngrijorările statelor aferente fenomenului menționat sunt materializate în norme juridice internaționale, inclusiv în Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției și în Convenția penală privind corupția. Reglementările internaționale în domeniu impun statelor membre, inclusiv și Republicii Moldova, contracurarea fiecărui act de corupție apreciind efectele negative generate de corupție.

Acuzarea este convinsă că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate, care este un act de corupție, a fost dovedită pe deplin în cadrul procesului penal.

Astfel, acuzarea consideră că a demonstrat că au avut loc faptele de care sunt învinuiți inculpații, că acestea au fost săvârșite de inculpați, că acestea întrunesc elementele infracțiunilor incriminate și că inculpații sunt vinovați de comiterea acestor fapte.

Acte de procedură:

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 martie 2017 a fost respins ca nefondat apelul declarat de acuzare și menținută sentința contestată.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, apelul procurorului poartă un caracter declarativ, fiind unul neîntemeiat, iar argumentele expuse în cererea de apel sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor stabilite pe parcursul judecării cauzei de către instanța de fond și de apel, or, acestea nu și-au găsit reflectare în starea reală a faptelor statuate la caz.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 octombrie 2017 a fost admis recursul ordinar declarat de acuzare, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de recurs a constatat că, potrivit rechizitoriului inculpații au fost învinuiți de către organul de urmărire penală: Covali ***** de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal; Cecîrlău Ana ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal; Ștefanchi Oleg ***** de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal; Ursu Alexandru ***** de săvârșirea infracțiunii prevăzute art. 42, 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, iar Jaloba ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal. Însă, prima instanță a adoptat o sentință prin care inculpații au fost achitați de învinuirile imputate din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Analizând hotărârea adoptată de către prima instanță instanța de recurs a constatat că, deși în partea dispozitivă a sentinței este indicat temeiul de achitare, și anume: nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, însă în partea descriptivă a sentinței instanța de judecată indică concluzii din care rezultă și alt temei de achitare, de rând cu cel indicat în dispozitiv, în cele din urmă soluție menținută de instanța de apel. Din motiv că instanța de apel a preluat majoritatea concluziilor enunțate în sentință, respectiv, și decizia instanței de apel conține concluzii divergente.

Astfel, prima instanță a arătat că nu este întrunită latura subiectivă a infracțiunii incriminate inculpaților, semnalând temeiul de achitare - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, însă în dispozitivul aceleiași sentințe instanța de fond a hotărât de a-i achita pe Covali ***** , Cecîrlău Ana ***** , Ștefanchi Oleg ***** , Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** de învinuirile incriminate pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de recurs a stabilit că, de fapt instanța de apel, la fel ca prima instanță, în partea descriptivă a deciziei semnalează temeiul de achitare prevăzut la pct. 3) alin. (1) art. 390 Cod de procedură penală, unde este stipulat că sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizând temeiurile de achitare din partea descriptivă și din dispozitivul sentinței și deciziei, instanța de recurs a observat o neconcordanță în stabilirea temeiului ce stă la baza achitării lui Covali ***** , Cecîrlău Ana ***** , Ștefanchi Oleg ***** , Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** , fiind constatate în sentință și decizie concluzii cu temeiuri de achitare diferite: „nu s-a constatat existența faptei infracțiunii” și „fapta inculpaților nu întrunește

elementele infracțiunii”, temeiuri prevăzute de art. 390 alin. (1) pct. 1) și 3) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs a reținut că menținerea concomitentă a temeiuri de achitare ce se exclud una pe alta în aceeași hotărâre judecătorească este o eroare de procedură, fapt ce în viziunea instanței semnaleză prezența temeiului pentru recurs „motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii”, care este prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Alt aspect ce necesită a fi notat la analiza hotărârilor contestate este faptul că instanța de apel nu a dat răspuns la invocările procurorului menționate în ordine de apel precum că măsurile speciale de investigații efectuate în prezenta cauză penală au fost autorizate în modul prevăzut de lege, rezultatele acestora ulterior fiind verificate și legalizate prin încheierea devenită irevocabilă a judecătorului de instrucție.

Analizând conținutul deciziei recurate, instanța de recurs a considerat că instanța de apel nu a verificat minuțios toate probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind reținută la baza deciziei adoptate versiunea precum că probele prezentate au fost obținute prin provocare, acestea fiind excluse din dosar, fără a fi luat în considerație faptul că actele procedurale au fost autorizate și constatată respectarea cerințelor legale la efectuarea acestora prin încheierile judecătorului de instrucție devenite irevocabile.

Din considerentele expuse, instanța de recurs a conchis că decizia instanței de apel în cauza dată este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs a concluzionat de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel a fost casată total, cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători, pentru adoptarea unei soluții corecte.

Ulterior, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2019 apelul declarat de acuzatorul de stat a fost admis, casând sentința parțial, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- A fost achitat Covali ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

- A fost achitată Cecîrlău Ana ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii;

- A fost achitat Ștefanschî Oleg ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

- A fost achitat Ursu Alexandru ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

- A fost achitat Jaloba ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței.

Pentru a se pronunța instanța de apel a constatat că, judecând cauza penală în privința lui Covali ***** , Cecîrlău Ana ***** , Ștefanschî Oleg ***** , Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, corect ajungând la concluzia privind achitarea lui Covali ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, achitarea lui Cecîrlău Ana ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, achitarea lui Ștefanschî Oleg ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, achitarea lui Ursu Alexandru ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, achitarea lui Jaloba ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 324 alin. (2) lit. b) c) Cod penal, totodată, deși soluția de achitare este una corectă, instanța de apel a indicat că concluzia instanței de fond în ce privește temeiul achitării este una eronată, de fapt nefiind stabilit temeiul prevăzut de art. 390 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect și justificat a ajuns la concluzia de a-i achita pe inculpații Covali ***** , Cecîrlău Ana , Ștefanschî Oleg , Ursu Alexandru și Jaloba ***** , însă motivul pe care urma a se întemeia achitarea în cauza penală vizată este cel prescris la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, care prevede că sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a reiterat faptul că reieșind din materialele cauzei acumulate de organul de urmărire penală și cercetate în instanța de judecată și suplimentar în instanța de apel se atestă faptul că la caz, fără intervenția organelor

statului, faptele aduse inculpaților în învinuire nu ar fi fost săvârșite, mențându-se și faptul că în situația în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești urmează să examineze minuțios materialele cauzei penale, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil, toate probele obținute în rezultatul provocării de către organul de urmărire penală trebuie să fie excluse.

În final, instanța de apel a stabilit că probele ce au stat la baza acuzațiilor aduse inculpaților Covali *****, Cecîrlău Ana, Ștefanschi Oleg, Ursu Alexandru și Jaloba ***** sunt lovite de nulitate, inclusiv și din acel motiv că până la momentul provocării și implicării colaboratorilor CNA, prin intermediul lui *****, nu au existat suspiciuni obiective confirmate prin probe că inculpații ar fi fost implicați în acțiuni de genul celor ce li se incriminează.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că în speța dată nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a lui Covali *****, Cecîrlău Ana, Ștefanschi Oleg, Ursu Alexandru și Jaloba ***** de comiterea infracțiunilor incriminate, sub aspectul lipsei probelor pertinente, obiective și veridice, dobândite legal, care ar confirma comiterea infracțiunii, și sub aspectul încălcării dreptului inculpaților la un proces echitabil, prevăzut de art.6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2020 a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți Dubăsari Valeriu, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2019 în privința inculpaților Covali *****, *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanschi Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** *****, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a ajunge la această concluzie Colegiul penal lărgit a constatat că, instanța de apel nu a analizat punctual și suficient de motivat criticile invocate de procuror, ci s-a limitat la modificarea temeiului de achitare a inculpaților Covali *****, Cecîrlău Ana, Ștefanschi Oleg, Ursu Alexandru și Jaloba *****.

Astfel, instanța de apel a omis a se pronunța asupra tuturor chestiunilor semnalate de către instanța de recurs prin decizia din 10 octombrie 2017.

La caz, instanța de recurs a explicat instanței de apel că nu a verificat minuțios toate probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind reținută la baza deciziei adoptate versiunea precum că probele prezentate au fost obținute prin provocare, acestea fiind excluse din dosar, fără a fi luat în considerație faptul că actele procedurale au fost autorizate și constatată respectarea cerințelor legale la efectuarea acestora prin încheierile judecătorului de instrucție devenite irevocabile. Or, în opinia Colegiului penal lărgit, argumentul enunțat mai sus constituie fondul apelului și asupra căroră instanța de

apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea procurorului, acest motiv ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri.

Totodată, instanța de recurs a reținut că conform actului de învinuire înaintat de acuzatorul de stat, inculpata Cecîrlău Ana ***** a fost învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, și anume - excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, fiindu-i incriminat și faptul că: „Cecîrlău Ana ***** participând la discuția și înțelegerea care a avut loc între Jaloba ***** și Ștefanschi Oleg ***** , cunoscând cu certitudine despre faptul comiterii a unui act de corupție, urmărind scopul mușamalizării comiterii infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu și a actului de corupție, nu a anunțat persoanele responsabile abilitate cu examinarea faptelor de corupție, comițând în condițiile date contravenția prevăzută de art. 314 Cod contravențional, tănuirea unui act de corupție și neluarea măsurilor de rigoare”.

Astfel, Colegiul a menționat că instanța de apel urmează să atragă atenția asupra faptului dacă este corect construită învinuirea adusă lui Cecîrlău Ana ***** și încadrarea acțiunilor acesteia de către organul de urmărire penală, ținând cont de prevederile art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală.

Colegiul penal a apreciat a fi drept întemeiat și argumentul acuzatorului de stat precum că „în decizia instanței de apel nu se regăsește motivarea referitor la concretizarea poziției acuzării, și anume ce ține de aplicarea pedepsei lui Ursu Alexandru pe art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, iar lui Ștefanschi Oleg pe art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, având în vedere modificările introduse prin legea nr.326 din 23.12.2013”.

Argumentele părților:

Acuzatorul de stat în persoana procurorului Liliana Pasat în instanța de apel a susținut apelul declarat de către acuzatorul de stat și a pledat pentru admiterea acestuia, casarea sentinței Judecătoriei Briceni din 21 martie 2016, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Jaloba ***** să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe o perioadă de 5 ani; Ursu Alexandru ***** să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în sumă de 5000 u.c. cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe

o perioadă de 4 ani; Ștefanchi Oleg ***** să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 3000 u.c., cu aplicarea prevederilor art. 65 Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani; Covali ***** să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu aplicarea prevederilor art. 65 Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani; în privința lui Cecîrlău Ana ***** din învinuire să fie exclusă sintagma „intereselor publice” dat fiind faptul că a fost declarată neconstituț*****ală și aceasta să fie recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (1) Cod penal și să fie liberată de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, ținând cont de faptul că infracțiunea a fost comisă în anul 2013.

În ședința instanței de apel avocatul Stela Sandu, acț*****ând în interesele inculpatului Covali ***** , și însuși inculpatul Covali ***** au pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea soluției de achitare, deoarece Bușovschi fiind audiat la ședințele anterioare a declarat că s-a prezentat în biroul CNA unde chipurile a semnat acest denunț pe o foaie goală, însă rămâne un secret circumstanțele cine a semnat acest denunț, cine a desfășurat conținutul acestuia.

În ședința instanței de apel avocatul Valerii Scutelnic, acț*****ând în interesele inculpatului Jaloba ***** , și însuși inculpatul Jaloba ***** au pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea soluției de achitare pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incri*****te.

În ședința instanței de apel avocatul Patrișii Miron, acț*****ând în interesele inculpaților Ștefanchi Oleg ***** , Ursu Alexandru ***** și Cecîrlău Ana ***** a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea soluției de achitare.

În ședința instanței de apel avocatul Serghei Cernomoreț, acț*****ând în interesele inculpatei Cecîrlău Ana ***** , a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea soluției de achitare, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În ședința instanței de apel avocatul Serghei Mocanu, acț*****ând în interesele inculpatului Ursu Alexandru ***** , a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea soluției de achitare, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Inculpații Ștefanchi Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Cecîrlău Ana ***** în fața instanței de apel au pledat nevinovați și au solicitat menținerea sentinței de achitare.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite apelul procurorului în Procuratura Anticorupție Roman Statnii declarat împotriva sentinței Judecătoriei Briceni din 21 martie 2016 din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a sentinței menționate în latura penală și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Într-o altă ordine de idei Colegiul penal relevă că, potrivit art. 409 Cod de procedură penală, instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces.

În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să **examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.**

Colegiul penal reține că, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2020 a fost admis recursul ordinar declarat

de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți Dubăsari Valeriu, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2019 în privința inculpaților Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanski Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba *****, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Respectiv, potrivit art. 436 Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărîrii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru exa****rea ei. Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluț****area recursului. Cînd hotărîrea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărîrea a fost casată. La rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă decît numai dacă hotărîrea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror sau în interesul părții vătămate din motivul că pedeapsa fixată era prea blîndă, sau în baza recursului procurorului care a solicitat aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă.

De asemenea, conform art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru exa****rea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Sub acest aspect Colegiul penal, conducîndu-se de prevederile art.436 alin. (3) Cod de procedură penală, va purcede la exa****rea cauzei penale în privința inculpaților Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanski Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** în raport cu indicațiile instanței de recurs care sunt obligatorii pentru instanța de apel.

Astfel, Colegiul penal reiterează că în conformitate cu prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform prevederilor art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărîrii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluț****ează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost

săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Conform art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei cri****le, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Astfel, potrivit practicii judiciare, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată.

La întocmirea sentinței instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluț****eze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

În corespundere cu prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii deter****rea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Conform jurisprudenței naț****ale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În acest sens Colegiul penal statuează că, apelul reprezintă o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Astfel, Colegiul penal reiterează că apelul, constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, ori civil au fost corect aplicate.

În această ordine de idei Colegiul penal statuează că, principala problemă pusă în discuție pe orice cauză penală se rezumă la vinovăția persoanei trimise în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată prin rechizitoriu.

În cauza de față problema vinovăției este determinată de existența sau inexistența în acțiunile inculpaților Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanski Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** a semnelor calificative subsecvente infracțiunii imputate incrimate acestora prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Prin „încadrarea juridică” a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală, după cum se mențenează în art. 113 din Codul penal.

Componența de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componenței de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Semnul componenței de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Astfel, urmează a se reține că descrierea faptei în actul de învinuire și încadrarea juridică a acesteia joacă un rol crucial în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incrimate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană.

Din atare considerente, baza factologică descrisă în rechizitoriu și încadrarea acesteia într-o normă penală concretă urmează a fi minuțios analizată de

infracțiunii, iar în dispozitiv indică ca temei de achitare a inculpaților Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanski Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală - pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Drept urmare, instanța de apel reține că prima instanță a pronunțat sentința de achitare a inculpaților Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanski Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** în baza a două temeuri diferite prevăzute de art. 390 Cod de procedură penală, care se exclud reciproc și au consecințe juridice diferite.

Raț***amentele enunțate denotă încălcarea normelor procesual-penale la adoptarea sentinței de către prima instanță, respectiv un act judecătoresc emis cu încălcarea normelor de procedură nu poate fi menținut și necesită a fi casat parțial în latura penală, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În aspect procesual Colegiul penal reține că, prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală stabilesc că judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În cauza *Dănilă c. României* (8 martie 2007, nr.53897/00, par. 40) Curtea a menț****at că, în cadrul unei proceduri de recurs împotriva unei sentințe de achitare care făcuse obiectul unui apel, trebuie să se procedeze la propria apreciere a faptelor pentru a cerceta dacă există suficiente temeuri pentru condamnarea reclamantului. Ca urmare, jurisdicția de recurs trebuia să aibă cunoștință de cauza în fapt și în drept și să studieze în ansamblul ei chestiunea vinovăției sau nevinovăției.

În ședința instanței de apel, conform prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, au fost audiați în mod repetat inculpații Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanski Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** *****, martorii ***** și *****, au fost cercetate prin citire probele scrise din materialele dosarului exa*****te în ședința de judecată de către instanța de fond, alte probe suplimentare scrise nu au fost prezentate de către procuror.

Astfel, fiind audiat în ședința instanței de apel inculpatul Covali ***** nu și-a recunoscut vina, menț****ând că susține declarațiile făcute în instanța de fond și ulterior în instanța de apel.

Fiind audiat în ședința instanței de fond inculpatul Covali ***** la datele concrete din ordonanțele de punere sub învinuire, și anume la data de 30.07.2013 la care se indică că el împreună cu Ștefanski Oleg ***** au pretins

și au primit careva sume de bani de la ***** pentru a trece prin postul vamal cu automobilul de model „Ford Tranzit” 600 kg de făină, care ulterior a fost escortată de către dânsul la domiciliul lui *****, a afirmat că pe data de 30.07.2013 el împreună cu familia sa se afla în Bulgaria, fapt ce poate confirma prin înscrisurile din pașaport. Prin urmare, nu putea pretinde să primească și să escorteze această unitate de transport.

Pe data de 11.08.2013 iarăși este învinuit că împreună cu Ștefanski Oleg au pretins și au primit suma de 800 dolari SUA de la *****, dar din probele video-audio și alte probe invocate de către procuror nu se vede nicăieri că el a pretins sau a primit această sumă de bani. Totodată, el nu s-a înțeles cu nimeni prin telefon sau personal pentru a pretinde bani pentru traversarea cărorva mărfuri peste frontieră și nici nu a știut că Ștefanski Oleg a cerut bani pentru așa servicii.

La fel, pentru data de 28.09.2013 nu a pretins, nu a primit și nici nu a împărțit sume de bani. La data indicată el se afla în ograda lui *****, cu care se cunoaște din anul 2003, pentru ca ultimul să deschidă ușile la garaj pentru a pune saci cu făină, dar nu știa că această marfă este obiect al infracțiunii. După cum a fost confirmat de către specialiștii de învinuire, o cantitate de 600 kg, 800 kg și 1000 kg de făină pentru necesități personale se poate de introdus în țară. Deaceia, el nu se consideră vinovat în săvârșirea acestei infracțiuni (*f.d.73-75, vol.VI*).

În primul set de proceduri în instanța de apel inculpatul Covali ***** a relatat că el a activat până în luna septembrie 2012 în calitate de inspector vamal, fiind concediat. A fost restabilit în funcție în anul 2014, dar peste o zi a fost suspendat din funcție. La data de 30.07.2013 nu a fost în țară, fiind plecat peste hotare. La data de 11.08.2013 și 28.09.2013 nu activa la vamă, fiind șomer. Pe Jaloba ***** și Ursu Alexandru îi cunoaște, cu aceștia a activat împreună. Nu s-a adresat la Jaloba ***** și Ursu Alexandru cu privire la transportarea a cărorva mărfuri. Pe ***** nu l-a asigurat că are influență asupra lucrătorilor vamali. Cu acesta a făcut cunoștință după reținerea automobilului de către echipele mobile a Serviciului Vamal, în care se afla marfa ce aparținea lui *****. Cu acesta a discutat doar despre procesul-verbal întocmit pe numele șoferului, explicându-i că pentru restituirea mărfii urmează să conteste acest proces-verbal. ***** i-a spus că va clarifica situația, va achita serviciile avocatului și cheltuielile de transport, iar după ce îi va fi restituită marfa, va întoarce aceste sume de bani. Respectiva discuție a avut loc după concedierea sa, ***** cunoscând că el nu mai activează la vamă. Nu au avut discuție prealabilă referitor la facilitarea trecerii cărorva mărfuri. Din câte cunoaște, procesul-verbal a fost anulat, iar marfa a fost restituită șoferului. Cu ***** a făcut cunoștință prin intermediul lui Ștefanski Oleg, ultimul spunându-i că are nevoie de garaj pentru a depozita sacii cu făină. Nu s-a interesat a cui este marfa. Garajul a fost deschis de el, inclusiv și la cea de-a treia oară, ***** i-a spus locul unde se află cheia de la garaj. Consideră că declarațiile

lui ***** sunt false, ultimul având un oarecare interes sau a conlucrat cu CNA (*f.d.212-214, vol.VI*).

În al doilea set de proceduri inculpatul Covali ***** a menț*****at că nu recunoaște vinovăția pentru infracțiunea incrim*****tă. La fel, a indicat că susține declarațiile date anterior în instanța de fond și cea de apel (*f.d.122, vol.VIII*).

Fiind audiată în ședința instanței de apel inculpata Cecîrlău Ana ***** nu și-a recunoscut vina, menț*****ând că susține declarațiile făcute în instanța de fond și ulterior în instanța de apel.

În ședința instanței de fond inculpata Cecîrlău Ana ***** a declarat că activează în BV Briceni din anul 2002, deținând funcția de inspector. Din anul 2002 pînă în anul 2010 a activat la postul vamal din ***** , la Larga a activat temporar. Cu Jaloba ***** a fost la serviciu din 29.07.2013 pînă la 30.07.2013. Conform graficului a fost repartizată la pista de intrare. La 30.07.2013 Jaloba ***** i-a făcut un cadou, lăsînd-o să se odihnească. Pe la orele 07⁰⁰ dimineața a auzit niște voci de bărbați în coridor, unde șeful de tură i-a comunicat că la pista de intrare este un microbus și el a perfectat actele și controlul fizic. Microbusul transporta cîteva sute de kg făină, marfa intra în sumă de 200 euro și era pentru necesități personale și verbal Oleg Ștefanschii a spus că marfa este a lui și a șoferului. Ea a solicitat șefului ca aceștea să dea o declarație în scris și să se convingă că marfa transportată corespunde legii. În microbus erau 20 saci de făină, ceia ce confirmă că marfa nu depășea suma de 200 euro. Jaloba ***** a finisat procesul. Despre ce au vorbit Jaloba ***** cu Ștefanschii Oleg nu cunoaște. La postul vamal Larga înregistrarea se face de la un singur calculator. Fiecare colaborator face înregistrarea cu parola sa. Ea nu a comunicat lui Jaloba ***** parola sa. Responsabil de înregistrarea mărfii în cazul trecerii mărfii este Jaloba ***** , deoarece el era și șef de tură și avea dreptul de a perfecta actele la intrare și la ieșire (*f.d.60-62, vol.VI*).

În primul set de proceduri în instanța de apel inculpata Cecîrlău Ana ***** a relatat că în serviciul intern al serviciului vamal a activat din anul 2002, iar în posul vamal de frontieră doar un an. La tura ei, pînă la data de 30.07.2013, automobilul în cauză nu a traversat niciodată. Pe șoferul automobilului nu îl cunoaște, ulterior a aflat că acesta este ***** . Suspecții la marfa din acel automobil la ea nu au apărut, cantitatea mărfii fiind distribuită pentru două persoane. Careva solicitări privind facilitarea trecerii mărfurilor nu i-au fost adresate. Cu Jaloba ***** au efectuat controlul vizual, iar de către Ștefanschii Oleg a fost verbal declarată marfa. Jaloba ***** a perfectat actele în sistem. În obligațiunile ambilor intra perfectarea actelor, însă în program se efectuează perfectarea de acea persoană care a început procedura, la caz, procedura fiind începută de către Jaloba ***** . Consideră că ultimul nu a încălcat nimic în cadrul

perfectării actelor. La caz un control intern sau anchetă de serviciu nu au fost efectuate, fiind suspendați din funcție și atât (*f.d.223-224, vol.VI*).

În al doilea set de proceduri inculpata Cecîrlău Ana ***** a menț*****at că în cazul din speță ea personal nu a fost factor de decizie, precum și nu a înregistrat în sistemul informăț*****al, activând potrivit legislației. Deoarece cantitatea de marfă putea fi considerată în limitele legale fiind în sumă de 200 Euro, ea era permisă pentru trecerea peste frontiera republicii. A specificat că marfa era foarte vizibilă, fiind 10 saci a câte 50 kg, nu a numărat marfa, a deschis doar ușa automobilului și s-a uitat. Zahărul nu se permite de a fi trecut peste hotarele republicii, astfel erau saci cu făină, așa era scris pe saci. Ce ține de făină, pentru transportarea acesteia nu sunt restricții, considerându-se că este marfă pentru necesitate personală. Consideră că acțiunile lui Jaloba ***** erau corecte și legale. Nu a cunoscut despre actele de corupție sau careva înțelegeri cu privire la trecerea mărfii din speță. A mai explicat că la data de 30.07.2013 a fost transportată doar făină, controlul pe care l-a efectuat repetat după controlul efectuat de Jaloba ***** a fost petrecut cu el împreună, ieșind și verificând vizual marfa, unde pe saci era indicat „făină”. În cadrul efectuării controlului vizual ei nu sunt obligați de a deschide sacii, de a lua probe, dacă nu sunt careva suspiciuni, iar comportamentul persoanei ce transporta marfa nu manifesta un comportament suspicios (*f.d.125-126, vol.VIII*).

Fiind audiat în ședința instanței de apel inculpatul Ștefanschî Oleg ***** nu și-a recunoscut vina, menț*****ând că susține declarațiile făcute în instanța de fond și ulterior în instanța de apel.

În ședința instanței de fond inculpatul Ștefanschî Oleg ***** a declarat că se cunoaște cu ***** din anul 2005-2006. Fiind contactat de ultimul, s-au întâlnit în o***** în anul 2012. ***** i-a spus că un șofer cu care el lucra, după ce a trecut frontiera, a fost stopat și a fost arestată marfa și mijlocul de transport de către echipele mobile. ***** i-a comunicat că mijlocul de transport a trecut frontiera în timp ce el împreună cu Covali ***** se aflau la serviciu, el comunicându-i că la sfârșitul lunii octombrie era emis ordin de către serviciul vamal cu privire la eliberarea sa din funcție. După cele comunicate ***** l-a anunțat că dacă acesta vrea el poate hotărî această problemă, dar trebuie să-i împrumute 2500 dolari SUA. Deoarece nu avea acești bani, el s-a adresat la Jaloba ***** , cu care era în relații amicale. În timpul convorbirii cu Jaloba ***** a asistat și Covali ***** . Întâlnindu-se cu Jaloba ***** , acesta le-a împrumutat banii solicitați și aceștea au eliberat o recipisă și i-au împrumutat banii lui ***** . Ordinul cu privire la eliberarea sa din funcție a intrat în vigoare la data de 03.01.2013. După ce i-au transmis banii lui ***** , acesta le-a spus că îi va ajuta când o să aducă făină în RM.

La sfârșitul lunii iulie a fost telefonat de către ***** , acesta rugându-l ca să-l ajute să treacă prin vamă faină, pe care o va duce la Bălți și îi va întoarce o parte din bani. La data de 30.07.2013 l-a ajutat să treacă prin vamă faină. Careva bani el nu a luat pentru aceasta, doar promisiuni. Marfa a fost transportată în or. Bălți.

A doua oară a fost în luna august, tot fiind sunat de ***** și l-a rugat ca să-l ajute de a trece prin vamă faină. L-a ajutat a trece marfa, deoarece acesta avea o cantitate de marfă ce era permis de a trece prin vamă. Pentru acest serviciu nu a primit nici un ban, deoarece ***** a spus că ceva nu i s-a primit.

A treia oară a fost aceeași procedură. Pentru serviciul dat a primit suma de 810 dolari SUA. Din această sumă el i-a transmis lui Jaloba ***** 300 dolari SUA, ultima tranșă din datoria de 2500 dolari SUA (*f.d.56-59, vol.VI*).

În primul set de proceduri în instanța de apel inculpatul Ștefanchi Oleg ***** a relatat că a fost eliberat din serviciu în baza ordinului de concediere, cu care a luat cunoștință la data 03.01.2013. Din luna octombrie 2012 până în ianuarie 2015 nu a activat în Serviciul Vamal sau în organele de resort. Cu ***** s-a întâlnit în anul 2013 în orașul ***** , ultimul avea nevoie de bani pentru a se achita cu avocații. Pe ***** nu l-a telefonat, nici nu cunoaște numărul de telefon al acestuia. Ultimul singur îl telefona de fiecare dată de pe numere diferite.

A fost destituit din funcție, deoarece în baza ordinului Serviciului Vamal a fotografiat un cam***** la intrarea în țară, acesta era fără marfă, iar peste trei ore acest automobil a fost reținut pe teritoriul RM, la intrarea în Bălți, deja cu marfă. Ulterior a aflat că marfa îi aparține lui ***** . Ancheta de serviciu a început din motivul acestei fotografii, care avea o pată (umbră), și a fost eliberat din funcție deoarece a admis traversarea mărfii prohibite. Consideră că dacă de către șoferul cam*****ului pe nume Stulbea n-ar fi fost contestat procesul-verbal cu privire la contravenție, atunci n-avea să fie restabilit în funcție. Avea interes în anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și să demonstreze că nu are nici o tangență cu transportarea mărfii. Personal i-a împrumutat lui ***** suma de 2500 dolari, dar careva act sau recipisă în acest sens nu au întocmit. Ultimul din acești bani a achitat serviciile avocatului Ghenadie Odobescu. ***** i-a explicat că va avea nevoie de ajutor la trecerea mărfii și din fiecare transportare va întoarce o parte din suma împrumutată. Ajutorul său consta în faptul că era a doua persoană în automobil, urmând să declare că îi aparține jumătate de marfă, respectiv, pentru două persoane fiind permisă trecerea mărfii în sumă de 400 euro. A căzut de acord să-i ajute lui ***** pentru ca acesta să-i întoarcă datoria de 2500 dolari și ca să se adreseze la judecată în vederea anulării procesului verbal cu privire la contravenție, iar în rezultat să fie restabilit în funcție. Nu i-a comunicat lui ***** că are influență asupra cărorva persoane în vederea trecerii surplusului de marfă decât cea în volumul permis de lege. La caz, nici nu era necesitate, or, marfa se trecea în cantități legale. Nici Jaloba ***** , nici Ursu Alexandru, nici un alt

inspector vamal nu au solicitat careva sume de bani pentru trecerea mărfii. De fiecare dată la vamă declara marfa împreună cu șoferul, reprezentantul lui *****. Cu ultimul se întâlneau după trecerea frontierei, în satul Larga. Nu cunoștea că o parte din marfă constituia zahăr, la acel moment era interdicție pentru transportarea zahărului. După trecerea mărfii, ***** l-a rugat să-i ajute să o ducă până în satul Larga, într-un garaj. La garaj cu ***** a fost de două ori, la 11.08.2013 și 28.09.2013, de fiecare dată garajul îl deschidea Covali *****. La data de 28.09.2013 ***** i-a restituit suma de 810 dolari, care constituia ultima tranșă din datorie, dintre care 300 dolari i-a dat datoria lui Jaloba ***** și 200 dolari lui Covali *****. Alte sume de bani de la ***** nu a primit. Din ziua împrumutului până în ziua restituirii banilor a trecut aproximativ un an (*f.d.215-219, vol.VI*).

În al doilea set de proceduri inculpatul Ștefanschi Oleg ***** a menț*****at că nu dorește să dea declarații în instanța de apel, menț*****ând că le susține pe cele date în instanța de fond (*f.d.124, vol.VIII*).

Fiind audiat în ședința instanței de apel inculpatul Ursu Alexandru ***** nu și-a recunoscut vina, menț*****ând că susține declarațiile făcute în instanța de fond și ulterior în instanța de apel.

În ședința instanței de fond inculpatul Ursu Alexandru ***** a declarat că activează la Biroul Vamal Briceni pe perimetrul Ocnița, menț*****ând că la data de 27.09.2013 era în serviciu conform graficului la postul vamal Larga. Deoarece pe drum spre post i s-a defectat automobilul, el l-a sunat pe Jaloba ***** pentru a-l înștiința că o să întârzie. La data de 27.09.2013 a fost repartizat ca răspunzător la pista de intrare. Postul vamal Larga are statut de post mixt, organele vamale și grănicerii se află pe un teritoriu. La data de 28.09.2013 pe teritoriul postului a intrat un microbus de culoare albă, peste câteva timp pe calculator au apărut datele la automobil. Văzând microbusul a ieșit împreună cu Jaloba ***** să verifice marfa. Lângă mașină era șoferul și Ștefanschii Oleg, care au spus că au marfă pentru două persoane. Au deschis ușa din spate și cea laterală, vizual erau 500 kg de făină la două persoane, nu au cântărit-o. Marfa nu depășea suma de 200 euro de persoană și nu era necesar să fie declarată, a închis mașina și a făcut procedura în program, după ce microbusul a ieșit din vamă. Din cauza că i sa defectat pompa de apă la automobil, el a cerut de la Jaloba ***** să-i împrumute bani. Ultimul i-a comunicat că dacă cineva îi va aduce bani, o să-i împrumute, și i-a împrumutat 100 dolari SUA. În privința la cazul dat nu a avut careva înțelegeri cu Ștefanschii Oleg și Jaloba ***** (*f.d.63-64, vol.VI*).

În primul set de proceduri în instanța de apel inculpatul Ursu Alexandru ***** a relatat că în perioada martie-septembrie 2013 în postul vamal Larga nu a activat, iar în luna august-septembrie 2013 era în concediu ordinar. După concediu a avut două ture la Postul vamal Larga, la 24-25 și 27-28 septembrie

2013. Pe 24-25 septembrie 2013 automobilele și persoanele incluse în rechizitoriu nu au traversat Postul vamal Larga. Pe ***** l-a văzut pe 28.09.2013 ora 07:00, acesta intra cu automobilul în Postul Vamal din Ucraina în Moldova, iar pe ***** pentru prima dată l-a văzut la Judecătoria Briceni. Solicitări, inclusiv telefonice, din partea persoanelor indicate în rechizitoriu în vederea facilitării trecerii mărfurilor nu a avut. La data de 27.09.2013 a ajuns la Postul Vamal cu întârziere, deoarece i s-a defectat automobilul. În timpul serviciului căuta să împrumute de la cineva bani în sumă de 1000 lei pentru a se deplasa acasă la *****. Jaloba ***** a spus că cineva trebuie să-i întoarcă datoria și îi va da acești bani. Dimineața la 28.09.2013 Jaloba ***** personal i-a dat 100 dolari, deoarece nu avea alți bani. Nu cunoaște cine i-a întors datoria lu Jaloba *****. Nu a văzut să se apropie cineva de ultimul sau să-i ceară ceva. Acești bani au fost depistați în cadrul percheziției, nefiindu-i adus la cunoștință că aceștea au fost marcați. Datele de pe bancnota ridicată și cea anexată la dosar nu coincid, respectivul fapt a constatat în urma verificării procesului-verbal de ridicare. Pe Ștefanski Oleg îl cunoaște, deoarece au activat împreună. La caz, Ștefanski Oleg era șoferul autoturismului, la acel moment el deja nu activa în cadrul Serviciului Vamal. Acesta nu a intervenit cu solicitare de a fi ajutat. La trecere a fost depusă declarația verbală, fără a fi prezentate careva documente. Marfa din autoturism - 1 tonă 200 kg făină de grâu, nu trebuia declarată în scris, or, costul mărfii nu depășea suma de 200 euro. În acea perioadă 1 kg de făină costa 4 lei, respectiv, nu trebuia depusă declarație în scris. Marfa urmează a fi devamată prin depunerea unei declarații și prezentarea actului de proveniență, în cazul în care costul acesteia depășește suma de 200 euro. Faptul declarării verbale sau scrise se face la decizia inspectorului, în acest sens nefiind acte normative. Acte pentru proveniența mărfii sunt necesare doar în cazul produselor alimentare (*f.d.220-222, vol.VI*).

În al doilea set de proceduri inculpatul Ursu Alexandru ***** a menț*****at că susține declarațiile date în instanța de fond, nu se consideră vinovat de comiterea infracțiunii incrim*****te, susținând totodată și declarațiile date anterior în instanța de apel. A indicat că a activat în calitate de inspector vamal în perioada 28 septembrie 2013, iar la postul vamal Larga nu a activat, având doar o tură la 27-28 septembrie, astfel nu putea fi învinuit pe episoadele imputate (*f.d.123, vol.VIII*).

Fiind audiat în ședința instanței de apel inculpatul Jaloba ***** ***** nu și-a recunoscut vina, menț*****ând că susține declarațiile făcute în instanța de fond și ulterior în instanța de apel.

În ședința instanței de fond inculpatul Jaloba ***** ***** a declarat că cauza penală a fost începută la 29.03.2013, în timp ce el se afla în concediu ordinar pe anul 2013. A fost închis pe nedrept, din cauza aceasta sa și îmbolnăvit. Studiind materialele cauzei s-a bazat pe Codul Vamal și Legea cu privire la

introducerea și scoaterea bunurilor din țară de către persoanele fizice, cadrul legal care îi permitea acest lucru. Conform Legii nr. 1569 p. 2 lit. k), declararea verbală oferită de către proprietar în formă verbală a datelor obiectelor la cererea factorului de descriere a tuturor datelor - cantitate, calitate și valoarea bunurilor care sânt traversate peste frontieră. Art. 4 p.4 lit. b) stipulează că bunurile introduse în țară a căror valoare nu depășește 200 euro și nu sunt destinate comercializării art. 174 Cod Vamal.

La data de 29.07.2013-30.07.2013 a fost de serviciu la postul vamal Larga – Chelmineț. Spre dimineață aproximativ la orele 07⁰⁰ la pista de control la intrarea în țară a sosit microbusul de model „Ford Tranzit”. După efectuarea controlului vamal vizual grănicerii au verificat actele și au introdus informația în baza de date. Când a deschis ușa la microbus, a văzut saci cu făină 500 kg. În acel moment a ieșit Cecîrlău Ana și a întrebat ce mijloc de transport este și ce marfă au, la ce el i-a răspuns că sunt saci cu făină, aproximativ 500 kg, atunci Cecîrlău Ana a propus să le dea declarații să completeze. S-au apropiat a doua oară de microbus și au decis că nu e nevoie de declarație în scris, au perfectat actele și mijlocul de transport a intrat în țară. Până la acel moment Ștefanschii Oleg s-a adresat la el referitor la introducerea în țară a unei cantități de făină, primind răspuns că s-ar putea, dar este ordin că colaboratorii vamali nu au dreptul să se afle pe teritoriul vămii în afara orelor de serviciu și i-a spus că o să aibă neplăceri. Ștefanschii Oleg atunci nu activa la Biroul Vamal și i-a spus spre dimineață, simțind că va avea neplăceri. La data de 11.08.2013 a avut loc al doilea caz, tot același mijloc de transport a intrat. La întrebările puse au spus că au numai făină în jur de 1000 kg. Referitor la persoana care a depus plângere, el nu-l cunoaște și nu a cerut bani de la el. La întrebarea dacă a mai transportat făină, a spus că da. Ancheta declară că au preluat probe de la *****, dar ***** a declarat că marfa era în garaj la Bălți.

A mai declarat că sunt divergențe în declarații și consideră că acest dosar a fost fabricat la comandă. La întrebările adresate martorului Octavian Liboni dacă Jaloba ***** a verificat marfa, acesta a răspuns da, a deschis ușa - a răspuns da, a cerut bani -nu, duceți zahăr - nu. ***** declara că transfera banii, iar ***** spunea că îi da banii personal. Ștefanschii Oleg l-a rugat că are nevoie de a duce făină la părinți. În post era el cu Ursu Alexandru. La intrare era Ursu Alexandru, iar la ieșire era el. Verificarea mărfii a fost efectuată de către dînsul, el a deschis ușa laterală și cea din spate, în microbus era făină, conform legislației el a permis trecerea pentru că la două persoane era norma legală. La data de 28.07.2013 a fost ghin*****ul, deoarece în anul 2012 el i-a dat cu împrumut lui Ștefanschii Oleg 2500 dolari SUA, dintre care o parte i-a întors în luna iunie și la data de 28.07.2013 i-a întors datoria în sumă de 300 dolari SUA. Când au venit forțele speciale (mascații) și a arătat legitimația și banii personali la cerința lor, Ursu

Alexandru a comunicat că i s-a stricat automobilul și avea nevoie de bani și atunci i-a dat 100 dolari SUA. Nu se consideră vinovat, poate l-a ajutat pe Ștefanschii Oleg, dar nu a pretins și nu a cerut de la nimeni bani și nici nu a avut careva înțelegeri (f.d.65-68, vol.VI).

În primul set de proceduri în instanța de apel inculpatul Jaloba ***** a relatat că nu se consideră vinovat în faptele incriminate, deoarece a procedat conform legii. De la persoanele indicate în rechizitoriu nu a primit careva sume bănești ori bunuri și nu a pretins nimic. I-a împrumutat în octombrie 2012 lui Ștefanschii Oleg și Covali ***** bani în sumă de 2500 dolari, după ce colegii au fost eliberați din funcție. În luna iunie 2013 aceștia i-au restituit suma de 2200 dolari, iar pe 28.09.2013 Ștefanschii Oleg i-a întors ultima parte din bani în sumă de 300 dolari. Din acești 300 dolari i-a dat lui Ursu Alexandru suma de 100 dolari, ultimul solicitând să-i fie împrumutată 1000 lei, însă i-a oferit banii în dolari, deoarece în lei nu avea.

La 30.07.2013, când era în tură cu Cecîrlău Ana, prima dată a verificat automobilul în cauză când era singur, a doua oară l-a verificat împreună cu Cecîrlău Ana. ***** i-a comunicat că transportă făină ce-i aparține lui și lui Ștefanschii Oleg. Împreună cu Cecîrlău Ana au examinat automobilul, ultima personal l-a verificat. Până a fi verificat automobilul, aceasta i-a propus să le fie înmânate blanchete pentru întocmirea declarațiilor. După efectuarea controlului vizual s-a constatat că în automobil sunt 10 saci de făină și nu este necesară întocmirea declarației. De la soția sa au fost ridicate mijloace bănești, fiind anexate la dosar ca corpuri delictive, însă acestea nu au atribuție la caz. Susține că a fost eliberat un ordin prin care se interzicea aflarea colaboratorilor în vamă în afara orelor de serviciu. A hotărât să-l ajute pe Ștefanschii Oleg pentru a evita probleme la serviciu, ultimul traversând vama dimineața (f.d.225-226, vol.VI).

În al doilea set de proceduri inculpatul Jaloba ***** a menționat că nu recunoaște vina pentru comiterea infracțiunii imputate, menționând că a activat și a luat decizia în conformitate cu legea nr. 1569 din 20.12.2012 cu privire la Serviciul Vamal. Susține declarațiile date la Judecătoria Briceni și Curtea de Apel Bălți. Mijloacele bănești care au fost ridicate de la el la data de 28.09.2013, date de soție benevol, pînă la momentul dat nu i-au fost restituite. A specificat că s-a adresat către ofițerul de urmărire penală, procurorului, dar i s-a refuzat, totodată, deoarece nu a cunoscut, nu a contestat răspunsul primit. Nu recunoaște vina, deoarece a activat în conformitate cu legislația, a efectuat control vizual, fiind vizibil că sacii erau cusuți pe care scria „făină”. (f.d.121, vol.VIII).

Procurorul în calitate de apelant și acuzator de stat a susținut învinuirea înaintată lui Covali ***** , Cecîrlău Ana ***** , Ștefanschii Oleg ***** , Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** prin următoarele probe prezentate spre cercetare în prima instanță și verificate în instanța de apel:

- declarațiile martorului *****, care fiind audiat în instanța de apel a declarat că susține declarațiile făcute anterior în instanța de fond și cele din instanța de apel.

Suplimentar, la întrebările acuzatorului de stat martorul a menț****at că când se ducea la Cernăuți, nu era însoțit de nimeni, de cu zi se întâlneau la Bălți, regiunea „Bam”, unde i se transmiteau banii pentru motorină și marfă. ***** îi spunea când era necesar să plece, îi comunica că trebuie să fie la vamă în jurul orelor 05:00-06:00. Avea diferit tonaj în mașină și, respectiv, suma care i-o transmitea era diferită. Când se întorcea în RM, ***** îl aștepta la ieșirea din vamă. Nu își amintește dacă erau aceiași colaboratori vamali la trecerea frontierei, deoarece a trecut mult timp. Nu cunoaște la cine era descărcată marfa, deoarece el nu urmărea pe ***** și Ștefanchi Oleg. Nu cunoaște de ce era prezent și Ștefanchi Oleg, pe ultimul l-a văzut de vreo 3 ori, însă nu cunoaște ce vorbeau ei.

La întrebările apărării martorul a relatat că nu a cunoscut că Ștefanchi Oleg era vamist, deoarece acesta permanent era îmbrăcat în haine civile. Înregistrările audio și video nu le-a scos niciodată, deoarece ei se duceau la Larga și descărcau marfa, iar după aceasta ***** scotea înregistrările și înainte de a se porni pune ceva, posibil o casetă. Nu cunoștea că le ducea la Chișinău. Nu consideră că lucrurile făcute de ***** erau normale și din acest motiv a decis să spună totul cum a fost. CNA era sub influența lui *****, care a organizat toate aceste lucruri. A dedus aceasta din aparatura care era în automobil. El nu avea nevoie de zahăr. A auzit de multe cazuri în care ***** a amăgit multă lume și îi pare rău că a fost implicat în așa ceva. Butoanele erau pornite pentru prima dată la intrarea în vama Ucrainei, ulterior în Moldova și după erau oprite. Cu jumătate de km de intrarea în vama Ucrainei a fost stopat de poliție și din acest motiv a decis să conecteze butonul. Nu cunoaște soarta mărfii după descărcare;

- declarațiile martorului ***** date în instanța de fond, prin care acesta a menț****at că îi cunoaște pe toți inculpații, menț****ând că fiind sunat de ***** s-au întâlnit, unde ultimul a solicitat serviciile sale din motiv că are un microbus de model „Ford Tranzit” n/î *****. La sfârșitul lunii iulie anul 2013 a fost sunat de către *****, care i-a spus că trebuie de plecat în Ucraina în regiunea Cernăuți să încarce microbusul cu zahăr, comunicându-i că are cunoscuți la vamă și asta nu va fi o problemă și să se prezinte la vama Larga în jurul orelor 6⁰⁰ dimineța. Așa și a făcut, în jurul orelor 6⁰⁰ dimineța l-a contactat pe ***** și ultimul i-a spus să între în vamă că acolo îl va întâlni o persoană care va hotărî toate chestiunile vamale ce țin de trecerea mărfii. De dânsul s-a apropiat Ștefanchii Oleg și a cerut actele de la microbus și pașaportul străin. Alte acte ce țin de proveniența mărfii nu ia transmis. În postul vamal din partea Ucrainei a fost controlat fugitiv și i s-a spus să meargă mai departe, fără ca să dea careva

declarații orale sau în scris. În postul vamal din partea RM a ieșit Jaloba ***** și Ștefanschii Oleg, care s-au uitat în microbus și l-au închis, fără a solicita careva acte sau declarații, după ce au plecat în birou. Peste vre-o 5 min. a ieșit Jaloba ***** , Ștefanschi Oleg și Cecîrlău Ana. Uitându-se fugitiv la microbus Jaloba ***** a întrebat de ce așa puțină marfă. Încă peste 5 min a ieșit Ștefanschii Oleg și i-a întors actele. Pe Ștefanschii Oleg îl aștepta o mașină, în care acesta a urcat și el a mers din urma lor pînă în s. Larga, unde a descărcat marfa. În luna august 2013 la indicația lui ***** iarăși a plecat la Cernăuți, unde s-a încărcat cu 1200 kg de făină și 300 kg de zahăr. Condițiile de trecere au fost aceleași. La ora 06⁰⁰ dimineața sunându-l pe ***** , acesta i-a spus să intre în vamă că acolo îl așteaptă o persona care va rezolva totul. Întrînd în vamă, acolo îl aștepta Oleg Ștefanschii, unde i-a transmis actele de la microbus și pașaportul străin, ultimul întrînd în birou la vameșii ucraineni. Peste cinci minute a ieșit însoțit de un colaborator vamal și s-au uitat fugitiv în microbus, apoi au intrat iarăși în birou. Peste câteva minute a ieșit Oleg Ștefanschii și i-a făcut semn cu mîna să meargă mai departe spre postul RM. La fel, Ștefanschii Oleg a intrat în post și peste câteva minute a ieșit împreună cu Jaloba *****. Uitându-se fugitiv în microbus, au intrat înapoi în birou. În timpul verificării actelor și a mărfii Jaloba ***** nu a solicitat de la el careva acte sau declarații referitoare la marfă, a deschis ușa, s-a uitat ce are și a întrebat ce duce. Timp de câteva minute a ieșit Ștefanschii Oleg și i-a întors actele. Pe Ștefanschii Oleg iarăși îl aștepta o mașină, iar el a mers din urma lor spre sat. Larga. Lîngă sat îi aștepta un microbus de model „Mercedes Sprinter”, unde era și ***** , care comandase marfa. Ștefanschii Oleg după ce a stat de vorbă cu ***** au zis să meargă din urma lor. Oleg Ștefanschii a deschis porțile și a spus să dea mașina în ograda lui *****. În timp ce descărcau marfa, de ei s-a apropiat Covali ***** cu un automobil de model „Pejo”. După ce au descărcat marfa, Covali ***** i-a însoțit pînă la *****.

La data de 26 septembrie 2013 el iarăși a fost telefonat de către ***** , care i-a spus să plece la Cernăuți să se încarce cu 2500 kg de făină pentru data de 27 sau 28 septembrie. La ora 06⁰⁰ dimineața iarăși a fost la vamă. Contactîndu-l pe ***** , acesta i-a spus că la vamă de acum îl așteaptă o persoană. A fost întîlnit de Ștefanschii Oleg, unde i-a transmis pașaportul tehnic și pașaportul străin, alte acte nu au fost solicitate. Ștefanschii Oleg a plecat în biroul vameșului ucrainean. Peste câteva minute a ieșit însoțit de un colaborator vamal. Fugitiv exa*****nd mijlocul de transport și marfa, fără să ceară careva acte sau declarații, au intrat iarăși în birou. Timp de câteva minute Ștefanschii Oleg a ieșit și i-a făcut un semn din mîna ca să meargă mai departe. Ajungînd la vama moldovenească, din birou au ieșit Ursu Alexandru, Jaloba ***** și Ștefanschii Oleg. El a deschis ușa la microbus, Jaloba ***** și Ursu Alexandru, după ce s-au uitat în microbus, au pipăit sacii și au întrebat ce are în saci. Primind răspuns că în saci este făină pe

care a încărcat-o din regiunea Cernăuți, aceștea nu au cerut careva acte sau declarații verbale sau în scris și au intrat în birou. Peste 5-7 min a ieșit Ștefanschii Oleg, lângă barieră îl aștepta o mașină și au plecat împreună spre sat. Larga, unde erau așteptați de Roman Bușovschi. Ștefanschii Oleg a deschis poarta și el a intrat cu microbusul în ograda cet. *****. Peste 5 minute a venit și Covali *****. De fiecare dată când pleca la Ucraina după marfă ***** îi achita suma de 200 dolari SUA. Toată marfa era procurată pe banii lui *****. Marfa se procura dintr-un orașel de lângă Cernăuți de la o bază angro care activa non-stop. A concretizat că prima dată a transportat 600 kg de făină, a doua oară 1300 kg de făină și 200 kg de zahăr și a treia oară 2500 kg de făină. Cantitatea mărfii care urma a fi transportată era la indicația lui *****. Referitor la instalarea utilajelor de înregistrare audio/video, aceste au fost instalate de către angajații CNA. Aceste dispozitive el le conecta la indicația lui ***** înainte de a intra în vamă, apoi la ieșire le deconecta (*f.d.12-27, vol. VI*);

- declarațiile martorului ***** date în primul set de proceduri, prin care acesta a menț*****at că anterior nu a prestat servicii de transportare a mărfii, fiind angajat în calitate de taximetrist în municipiul Bălți. La rugămintea lui ***** de la Ucraina se încărca cu marfa despre care se înțelegea cu ultimul. La întrebarea despre legalitatea trecerii mărfii, ***** îl asigură că totul este organizat, având înțelegere cu Ștefanschi Oleg. Nu au fost cazuri ca acesta să-i solicite de a procura de la Ucraina pulpe de pui.

A mai relatat că ***** i-a comunicat că este necesară instalarea tehnicii și în caz de este de acord, îi va spune ce urmează de făcut mai departe. A încheiat contract cu CNA privind instalarea în automobil a echipamentului special de înregistrare, după care urma să execute indicațiile colaboratorilor CNA. Prima dată echipamentul de înregistrare în automobil a fost instalat de către colaboratorii CNA la Chișinău, fără a-i fi oferite careva explicații și fără a fi prezent el în automobil sau *****. A semnat în acest sens un proces-verbal. ***** și colaboratorii CNA i-au arătat butonul care urma a fi cuplat la intrare în vamă și deconectat la ieșire. După instalarea de prima dată a tehnicii în automobil, colaboratorii CNA au spus că imaginile nu sunt calitative, a doua oară instalarea tehnicii a avut loc de către colaboratorii CNA deja la domiciliul său în satul Sturzovca raionul Glodeni, fiind instalat ceva suplimentar, de această dată nu a semnat careva acte. La instalarea tehnicii au participat trei persoane, dintre care o persoană pe nume Sergiu. Atunci i-au fost luate datele de contact. A avut posibilitatea de a refuza instalarea tehnicii, însă a acceptat să colaboreze cu CNA la propunerea lui ***** și a unui colaborator CNA, deoarece a dorit să câștige ceva bani. Pentru transportarea mărfii i se plătea 100 dolari și încă 100 dolari pentru motorină. Serviciile similare celor pe care le oferea lui ***** costau de fapt 800 lei. Anterior nu a prestat servicii de transportare a mărfii, activând în

calitate de taximetrist în municipiul Bălți. Primea banii de la ***** până a pleca la Ucraina. Nimeni nu i-a dat asigurare că după aceste cazuri nu va avea probleme pentru faptele sale. Cunoștea că nu se permite transportarea peste frontieră a mărfurilor în cauză în așa cantități fără actele corespunzătoare.

A înțeles că respectiva trecere cu așa o cantitate de marfă este ilegală. Până la acest caz nu a fost în Ucraina la rugămintea lui *****. Anterior nu a mai efectuat așa ture, deoarece nu sunt șanse de a trece în Republica Moldova cu așa marfă. Nu cunoaște dacă ***** a avut careva venituri din colaborarea cu CNA. După fiecare caz ***** extrăgea înregistrarea și o transmitea la CNA. Din câte a înțeles, scopul procurării și transportării mărfii era nu de profit, ci de a înregistra și documenta procesul de trecere prin vamă. *Din discuția cu colaboratorul CNA pe nume Sergiu a înțeles că ***** a mai conlucrat cu CNA, și nu o singură dată.*

A înțeles că ***** și Ștefanschii Oleg au o înțelegere, deoarece pe ultimul l-a văzut la vamă. Pe Jaloba ***** l-a văzut de trei ori, pe Cecîrlău Ana doar o singură dată. Când l-a văzut pe Jaloba ***** a treia dată, atunci l-a văzut și pe Ursu Alexandru. Pe Covali ***** îl cunoaște, întrucât la cel de-al doilea caz el aștepta cu mașina la intrare în satul Larga, iar la al treilea caz acesta a fost la domiciliul persoanei unde marfa a fost încărcată dintr-un automobil în altul. Susține că inculpații nu i-au cerut bani.

Când a avut loc judecarea cauzei în instanța de fond, i-a telefonat colaboratorul CNA pe nume Sergiu, cu care au discutat despre cazul dat. Acesta nu a indicat concret ce trebuie să declare, i-a spus că avocații îi vor oferi întrebări, dar el să spună totul cum a fost, i-a adus aminte că deține actele semnate de el cu privire la instalarea tehnicii speciale. Nici până, nici în cadrul audierii nu a fost influențat. În timp ce depunea declarații în instanța de fond, colaboratorul CNA pe nume Sergiu se afla în curtea sediului instanței de judecată. După ce a fost audiat în prima jumătate a ședinței, a observat cum procurorul l-a telefonat pe Sergiu de la CNA. Nu poate explica din care motiv în prima jumătate a audierii sale în instanța de fond el a depus declarații, altele decât cele din partea a doua a ședinței. Când îl telefona Sergiu, îl muștra conștiința că a spus minciuni (*f.d.203-206, vol. VI*);

- declarațiile martorului ***** , care fiind audiat în instanța de apel în cel de-al doilea set de proceduri a declarat că susține declarațiile date în instanța de fond, indicând suplimentar că îi cunoaște pe toți inculpații în legătură cu trecerea vămii, menț*****ând că ***** i-a spus ca el să zică că nu cunoaște nimic despre instalarea în automobil a tehnicii speciale, iar d-nul Sergiu de la CNA i-a spus să zică așa cum este, deoarece a fost preîntâmpinat că i-a fost instalată tehnica respectivă în microbuz.

A menț*****at că cunoștea despre instalarea tehnicii speciale, explicându-i-se ce și cum funcț*****ează. Atunci când a ieșit de la ședința de judecată,

colaboratorul CNA i-a spus să declare așa cum este și de la început a spus că nu cunoaște nimic, iar ulterior totuși și-a modificat declarațiile.

A declarat că ***** i-a spus să nu prezinte nimic în afară de pașaport și pașaportul tehnic. A specificat că nu a mers discuția ca el să participe la careva acțiuni de urmărire penală, faptul dat l-a înțeles când au venit a treia oară colaboratorii CNA.

La fel, a indicat că pe teritoriul CNA nimeni nimic nu i-a comunicat, ***** i-a spus unde și ce să apese, el nu a fost prezent când a fost instalată tehnica specială, *instrucțiunile primindu-le de la ******. Au fost acasă colaboratorii CNA, care au schimbat utilajul instalat. A trecut prima dată vama și înainte de a pleca a doua oară au venit de la CNA și au mai instalat ceva, pentru ca ulterior să nu mai aibă acces la automobil. Nu a fost martor la acțiuni de transmitere de către ***** inculpaților a cărorva sume de bani. El primea 100 dolari cheș, iar ceilalți bani erau pentru alimentarea microbusului. ***** cunoștea care era prețul mărfii, din banii luați de la ***** achita marfa. La trecerea vămii Jaloba ***** a verificat automobilul. Cunoaște care este modalitatea de trecere a vămii, fiind controlat totul în afară de actele de proveniență a mărfii. La fel, a declarat că d-nul Sergiu de la CNA i-a dat un număr de telefon cu ...333 la urmă pentru a se adresa în caz de necesitate, cu care s-a întâlnit în ***** la CNA. Când s-a întâlnit cu d-nul Sergiu, acesta i-a spus că dacă ***** nu va răspunde, să-l telefoneze pe dânsul. Despre faptul că participă la operațiune nu a cunoscut și nici nu și-a dat seama. Referitor la marfă a indicat că au fost încărcăți circa 12 saci de făină, adică 600 kg. La acțiunea procesuală de recunoaștere a inculpaților după fotografie nu a participat. La CNA a fost doar o singură dată când a semnat acte, fiind până la prima tură. Pe inculpata Cecîrlău Ana o recunoaște, deoarece ea a verificat automobilul. Nu ține minte dacă a declarat la vamă că avea și zahăr în mașină. Toți inculpații prezenți în sala de judecată au participat la verificarea automobilului său la vamă. A confirmat că și Jaloba ***** a verificat automobilul, a ieșit din microbus, a deschis ușile din spate, dumnealui a pus întrebări „ce duce?”, el a răspuns că făină, actele se aflau la el. Fiindu-i prezentate f.d. 75-77, vol. II, proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, a indicat că semnătura de pe acesta îi aparține, dar nu cunoaște unde a avut loc acțiunea respectivă. De asemenea, prezentându-i-se f.d. 81-83, 84-86, 72-74, vol. II, a declarat că semnăturile de pe procesele-verbale de recunoaștere a persoanelor după fotografii îi aparțin. De către colaboratorii vamali nu i s-au solicitat actele cu privire la prețurile mărfii transportate, ne fiind verificat automobilul în interior pentru a număra sacii transportați, el fiind doar întrebat. Ce ține de tehnica specială a menț*****at că, el o conecta de fiecare dată când era în microbus. *A specificat că ***** i-a propus să facă toate chestiile respective, el fiindu-i un simplu cunoscut*, care cunoscând că el are un microbuz, i-a spus că are nevoie de

a aduce marfă, propunere care a acceptat-o. Acesta nu i-a comunicat că în privința persoanelor care sunt acum inculpați va fi dusă urmărirea penală, spunându-i doar când să pornească și să oprească tehnica specială, spunându-i că așa trebuie. S-a implicat în cazul dat pentru a câștiga ceva bani (*f.d.112-116, vol. VIII*);

- declarațiile martorului *****, care fiind audiat în instanța de apel a declarat că pe inculpații Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanschi Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** îi cunoaște în legătură cu cauza exa****tă. Pe cazul dat a fost audiat de mai multe ori și declarațiile făcute anterior le susține.

Suplimentar, la întrebările procurorului a menț****at că la locul unde era descărcată marfa era prezent Ștefanschi Oleg sau Covali *****, precis nu ține minte. Pe inculpații Ursu Alexandru și Jaloba ***** nu îi cunoaște, pentru prima dată i-a văzut în instanța de judecată.

La întrebările apărării a menț****at că plângerea a depus-o la sediul CNA de la Chișinău. Cererea a fost depusă pe foaie albă, curată, nu pe formular, însă nu ține minte precis. Nu ține minte ce era scris în denunț. Din cuvintele lui Strulbea avea cunoștință de persoanele care activau la vamă. Personal pe Ștefanschi Oleg la postul vamal nu l-a văzut niciodată. Pînă la depunerea denunțului a transmis de câteva ori bani lui Ștefanschi Oleg. Ștefanschi anterior nu i-a creat careva piedici la trecerea mărfurilor prin vamă. Prima dată de la CNA a primit suma de 1200 dolari și din suma respectivă a transmis 700-800 dolari lui *****. Banii i-a luat pînă la trecerea mărfii prin vamă. Diferența de bani a transmis-o colaboratorului CNA pe nume Sergiu, fiind întocmite careva acte. A doua oară de la CNA a primit suma de 1200 dolari, însă Ștefanschi Oleg i-a spus că este nevoie de 1300 dolari, din care motiv i-a comunicat că 100 dolari o să fie adusă a doua zi. A treia oară nu ține minte câți bani i-a transmis CNA. Banii nu erau schimbați. Zahărul era păstrat într-un garaj de lângă lacul orășenesc, iar ulterior a fost vândut. Nu a fost preîntâmpinat că trebuie să păstreze marfa, marfa îi aparținea lui. Ștefanschi Oleg și Covali ***** i-au spus că trebuie să depoziteze marfa. O singură dată a fost depozitată lângă cimitir, iar alte două ori lângă iaz. Colaboratorii CNA cunoșteau că marfa era transmisă de diferiți șoferi și era depozitată în diferite locuri. Al doilea transport nu era înzestrat cu tehnică specială de către CNA. După ce marfa intra pe teritoriul RM, aceasta era verificată și cântărită de către CNA. Propunerea de a conlucra cu Ștefanschi Oleg a venit din partea ultimului, iar el a acceptat, fiind nevoit să depună denunțul. Pînă la denunțul respectiv a mai denunțat și alți funcț****ari. El nici odată nu a introdus ilegal marfă în RM, aceasta era adusă de intermediari. După ce a făcut cunoștință cu Ștefanschi Oleg și Covali *****, aceștea i-au propus să aducă marfă fără intermediari. Dacă nu făcea cunoștință cu aceștea, Strulbea avea să-i aducă marfa în continuare. Lui Covali ***** i-a transmis bani de 3 ori, iar ultimul urma pentru această sumă să

treacă busul peste hotarele RM. La vamă pe Covali ***** nu l-a văzut nici odată. Era încrezut că busul trece peste frontieră cu marfă, deoarece în el era instalată tehnică specială. Înregistrările efectuate nu le-a văzut niciodată. Din spusele lui Covali cunoștea că busul cu marfă a trecut frontiera. Nu cunoaște dacă șoferul ***** a conlucrat cu colaboratorii CNA. Liboni de fiecare dată pornea tehnica când intra cu marfa din Ucraina în RM. A participat în toate 3 cazuri la traversarea mărfurilor, fiind în sat. Careva venit din colaborarea cu CNA nu a avut, și nici din marfa transportată, deoarece nu era introdusă marfa care trebuia, iar prin comercializarea acesteia și-a recuperat costul mărfii. A fost transportată făină de grâu și zahăr, însă nu-și amintește cantitățile. Până la denunț a importat marfă timp de 2 ani;

- declarațiile martorului ***** date în instanța de fond, prin care acesta a declarat că din inculpați îi cunoaște pe Ștefanschii Oleg și Covali ***** , făcând cunoștință cu aceștia în toamna anului 2012, când a fost sunat de către niște cunoscuți pentru a veni în o***** la un apărător pe nume Odobescu Ghenadie, unde era și Covali ***** cu un reprezentant vamal, unde i-au comunicat că este o problemă cu marfa care i-a fost transportată. În continuare Ștefanschii Oleg și Covali ***** i-au spus că poate aduce marfă din Ucraina în Moldova cu ajutorul lor, fără a întâmpina careva probleme. În urma discuției cu Ștefanschii Oleg și Covali ***** , ultimii au confirmat că sunt angajați ai Biroului Vamal. La data de 30 iulie 2013 a fost primul caz de trecere. În luna iulie 2013 în o***** s-a întâlnit cu Ștefanschii Oleg, unde au discutat despre necesitatea de a mai aduce marfă, la care ultimul i-a spus că trebuiesc două unități de transport, o unitate la Ucraina și una în RM, prețul fiecărei treceri fiind de 1200 dolari și necesita ca trecerea să fie pe timp de noapte. Totodată, i-a comunicat că în unitatea de transport să nu fie zahăr. Pe parcursul importului mărfii nu i-au fost cerute careva acte, asigurându-l că trecerea va dura cinci minute, prin postul vamal Larga. După aceasta a fost informat despre data când urma să treacă vama. Ulterior, unitatea de transport a fost încărcată la Cernăuți cu făină și zahăr, deplasându-se spre postul vamal Larga, oprindu-se la 3-4 km de la vamă după indicația lui Covali ***** . El se afla cu Covali ***** la ieșirea din sat. Larga, ultimul a cerut banii de la el și deoarece era marfă puțină, el a achitat suma de 700-800 dolari SUA, sumă pe care nu o ține minte precis. După ce a achitat banii, Covali ***** i-a zis să aștepte când o să fie trecere și o să-l sune ca să contacteze șoferul de la unitatea de transport aflată pe teritoriul Ucrainei ca acela să intre în vamă. Ulterior, după ce au trecut vama, s-au deplasat la un cunoscut din sat. Larga pe nume ***** , unde au descărcat marfa într-un garaj. Ulterior, prin intermediul unui taximetrist marfa a fost transportată în or. Bălți. Cu banii transmiși se achita drumul pentru transport de la Briceni la Bălți și să nu fie stopat transportul cu marfă de către poliția rutieră. Nu cunoaște unde se duceau banii

transmiși. El lucra cu Ștefanchi Oleg și d-lui i-a spus că dacă achită suma necesară - trece marfa, dacă nu achită - nu trece postul vamal cu marfa. Nu cunoaște procedura de trecere legală a mărfii peste hotare și nu cunoaște cât trebuie de achitat legal la vamă. Deseori se întâlnea cu Ștefanchi Oleg și Covali ***** unde au discutat despre posibilitatea trecerii legale a mărfii, anume făină, care ei au calculat împreună și Covali ***** i-a spus că dacă ar fi trecere legală și să aibă câștig, urmează a transporta de o singură dată un vagon de făină, după care la alți brocheri nu s-a adresat.

Al doilea caz a avut loc circa peste o lună, în aceleași împrejurări, numai cu condiția ca marfă să fie mai multă și prețul să fie de 1200 dolari SUA. Procedura a fost aceeași, după transmiterea banilor lui Ștefanchii Oleg ultimul i-a zis să se plimbe împreună cu mașina prin sat. Larga ca să vadă dacă nu-i vreo mașină străină sau echipele mobile a Biroului Vamal. Necesitatea ca în mijlocul de transport să fie mai multă marfă consta în aceia ca să fie achitați mai mulți bani pentru trecere, deoarece angajații vamali nu doreau să lucreze pentru câteva copeici. Covali ***** i-a zis să se plimbe împreună prin sat ca să vadă dacă nu-s echipele mobile. Marfa a fost descărcată peste un gard la ieșirea din sat. Larga. Ștefanchii Oleg a plecat, deoarece trebuia să plece la Cernăuți. Cât a achitat pe marfă nu-și amintește. Toate înscrisurile referitor la trecerea mărfii le avea scrise undeva acasă, dar acum nu știe unde-s.

Al treilea caz a avut loc la sfârșitul lunii septembrie, în aceleași condiții, numai că banii să fie în sumă de 1300 dolari SUA. Neavând suma totală de bani, i-a transmis lui Covali ***** suma de 1200 dolari SUA, comunicându-i că restul banilor îi va transmite a doua zi. Covali ***** a plecat spre vamă și i-a zis lui să se plimbe prin sat să vadă dacă nu-s echipele mobile a Biroului Vamal. Mijlocul de transport a fost petrecut la ***** . Covali ***** i-a zis că dacă va întreba Ștefanchii Oleg câți bani i-a dat, să spună cu 50 dolari SUA mai puțin, tot atunci au venit ofițerii CNA. Suma de 1200 dolari SUA din spusele lor trebuia împărțită la „krîșa” din Bălți la vamă, iar restul lor (*f.d.2-11, vol. VI*);

- declarațiile suplimentare a martorului ***** date în instanța de fond, prin care acesta a declarat că la data de 11.08.2013 iarăși a fost trecută marfa prin punctul vamal. La data de 10 august 2013 Octavian Liboni seara plecase la Cernăuți, unde urma să transporteze pulpe de găină, zahăr și făină. A luat numai zahăr și făină, deoarece pulpe nu erau la depozit, în ce cantitate nu ține minte și la data de 11 august 2013 la orele 5⁰⁰ dimineața el a fost prezent la vama Ucrainei. Ulterior l-a sunat Ștefanchi Oleg sau Covali ***** , care i-au spus că trebuie să aștepte la ieșirea din o***** lângă o pădure. În ziua aceia era cu un microbus, deoarece i sa comunicat că o să fie toată marfa circa 4 (patru) tone. În locul unde aștepta de el s-au apropiat Ștefanchi Oleg și Covali ***** . Deoarece iarăși nu a fost toată marfa, circa o tonă și jumătate, câte kg de făină și zahăr anume el nu ține

mente, ei au convenit la suma de 1000 dolari SUA. Toți s-au deplasat spre sat. Larga. Lângă stația de alimentare cu petrol din sat. Larga Ștefanschii Oleg și Covali ***** i-au spus să meargă prin sat să vadă dacă nu-i vreo mașină de poliție și să aștepte sunetul lor, ei deplasându-se spre vamă. Peste un oarecare timp a fost sunat de către ultimii ca să-l sune pe Octavian să treacă vama, deoarece Ștefanschii Oleg și Covali ***** erau în vama din partea Ucrainei. Sunetele au fost de câteva ori, deoarece Octavian venea greu. După aceasta a fost sunat și i sa spus să aștepte lângă stația de alimentare cu petrol din sat. Larga. Primul a venit Ștefanschii Oleg, apoi Octavian Liboni și după acesta Covali *****. În sat. Larga toți au mers la un locuitor din sat. Larga pe nume *****, unde s-a descărcat marfa dintr-un microbus în altul. După ce marfa a fost descărcată, a achitat șoferului pentru lucru și benzină circa 200 dolari SUA și Octavian a plecat. Atunci Covali ***** i-a spus că el va merge înainte și îl va informa unde și când trebuie să oprească. Ștefanschii Oleg a spus că nu va merge cu ei, deoarece trebuie să plece la Ucraina. Tot atunci Ștefanschii Oleg și Covali ***** i-au spus ca data viitoare marfă să fie mai multă. De către Covali ***** a fost însoțit până la ieșirea din *****, de acolo a mers de unul singur până la Bălți. La Bălți marfa era depozitată într-un garaj din regiunea iazului orășenesc, pe care îl închiria de la un prieten. Numărul garajului nu și-l amintește. Șoferul care transporta marfa presta servicii de taxi, însă nici odată nu i-a prezentat careva acte pentru transportarea mărfii.

Referitor la trecerea din data de 28 septembrie 2103, ***** a plecat seara pe data de 27 septembrie 2013 după marfă la Cernăuți. El a fost sunat de către Ștefanschii Oleg, acesta spunându-i să ia cu 100 dolari SUA mai mult. După ce s-au întâlnit în sat. Larga la orele 05⁰⁰ dimineața, i-a transmis lui Ștefanschii Oleg numai 1200 dolari SUA, deoarece mai mulți nu avea. După transmiterea banilor el a plecat prin sat să vadă dacă nu-i vre-o mașină de poliție, iar Ștefanschii Oleg a plecat spre vamă. După ce Octavian Liboni a trecut vama, toți s-au deplasat la gospodăria lui *****, acolo unde a mai fost descărcată marfa. El a propus ca marfa să fie descărcată în garajul lui *****, deoarece era cu automobilul de model „Dacia Logan”. Atunci Covali ***** a spus că dacă va întreba cineva câți bani a transmis, să spună cu 50 dolari mai puțin. În timp ce au început să descarce marfa în garajul din gospodăria lui *****, au venit angajații CNA.

În urma conlucrării cu angajații CNA, aceștea i-au transmis suma de 1200 dolari SUA, dar nu au fost transmiși toți banii lui Ștefanschii Oleg și Covali *****, deoarece nu era toată marfa. Restul banilor au fost restituiți angajaților CNA. Toată marfa care a fost trecută a fost depozitată la depozitele CNA. În urma transportării mărfii scopul era de a avea profit. Angajații CNA i-au dat bani numai pentru achitarea serviciilor lui Ștefanschii Oleg și Covali *****, iar marfa era achitată din banii proprii. Banii pe marfă erau transferați prin intermediul

Băncii „Energbank” din or. Bălți și alte persoane care mergeau la Cernăuți. Anterior s-a mai adresat la CNA cu privire la acte de corupție. După cauza cu făina a mai scris o plângere la CNA, dar pe alt caz. Plângerile adresate CNA au fost scrise din propria inițiativă, deoarece considera că așa este corect (*f.d.39-54, vol. VI*);

- declarațiile martorului ***** date în instanța de apel în primul set de proceduri, prin care acesta a declarat că tratativele despre trecerea mărfii le ducea cu Ștefanschii Oleg sau Covali *****, pe ceilalți inculpați i-a văzut în ședința de judecată. Nu este înregistrat oficial ca întreprinzător, această activitate o desfășura ilegal timp de 1-2 ani, cu scopul de a obține profit. Nu cunoștea cantitatea permisă de marfă (zahăr, făină) pentru trecere, nici prețul pentru vămuirea acesteia. Suma solicitată pentru trecere coincidea cu calculele sale, având profit de aproximativ 200-300 dolari, profitul nefiind constituit din banii CNA. Sumele de bani se transmiteau până ce marfa se introducea în țară. Nu cunoaște ce făceau inculpații cu banii transmiși, aceștia spuneau că suma urmează a fi transmisă mai departe. Lui Covali ***** și Ștefanschii Oleg le-au fost transmiși banii pe care îi primea de la CNA. Din momentul primirii banilor de la CNA și transmiterea lor inculpaților trecea mai puțin de 24 ore. Zilele de trecere a mărfii au fost stabilite de Ștefanschii Oleg sau de Covali *****. Era telefonat în acest sens de către aceștia, însă nu a fost supus presiunilor din partea lor. Marfa se depozita la o persoană din satul Larga, ulterior urmând a fi încărcată în alt transport. Nu ține minte cine i-a indicat locul depozitării mărfii, era Covali ***** sau Ștefanschii Oleg. Nu cunoaște dacă în ziua trecerii mărfii aceștia erau în exercitarea funcțiunii, însă nu erau în uniformă, nu i-au comunicat ce funcții dețin. De la sat. Larga la mun. Bălți a transportat marfa cu un șofer, prezentând-o colaboratorilor CNA. Ulterior marfa a fost înstrăinată, însă fără participarea sa. Referitor la primul caz, a transmis suma de 700-800 dolari lui Ștefanschii Oleg sub controlul CNA, pentru trecerea de până la o tonă de marfă. A doua oară a primit de la CNA suma de 1200 dolari, a transmis lui Ștefanschii Oleg sau lui Covali ***** suma de 1100 dolari pentru trecerea a două tone de marfă, restul 100 dolari le-a întors lui Țugui Sergiu. Nu este veridică informația precum că pe al doilea caz i-a fost transmisă suma de 800 dolari. La cel, de-al treilea caz a transmis suma de 1300 dolari lui Covali ***** sub controlul CNA pentru trecerea a trei tone de marfă. La primul și al doilea caz a transmis o sumă mai mică, deoarece în marfa transportată nu au fost incluse pulpe de găină despre care s-a înțeles inițial. Până la aceste trei cazuri a mai introdus marfă prin înțelegere cu Ștefanschii Oleg și Covali *****, nu avea profit, însă a fost influențat de către aceștia pentru a mai organiza ture de acest gen, din care motiv și s-a adresat la CNA, la sediul din Chișinău, depunând personal cerere scrisă de mână. Nu ține minte dacă în denunț a indicat suma solicitată. Nu poate explica de ce nu a refuzat la respectiva afacere

în cazul lipsei profitului. După denunțul făcut la CNA nu-și amintește cine l-a telefonat, Covali ***** sau Ștefanschii Oleg, însă cu certitudine personal primul nu le-a telefonat. *Până la acest caz nu a avut contacte cu CNA, figurează ca declarant-denunțator pe patru cauze de corupere.* Până la anul 2013 a depus la Poliția Economică două plângeri, una la Fălești și alta la Bălți. Până la acest caz în privința sa au fost instrumentate două dosare penale privind acțiunile de escrocherie și tortură, însă colaboratorii CNA nu i-au promis nici o facilitate. A colaborat cu CNA pe două cauze, pe ambele cazuri ținea legătură cu un colaborator pe nume Sergiu Țugui. Ultimul și cu încă un colaborator l-au înzestrat cu tehnică specială și i-au transmis banii, în acest sens fiind întocmite acte, toate acestea având loc în mun. Bălți, în automobil la parcare de lângă magazinul „Fidesco”. Avea posibilitate de a conecta și de a deconecta utilajul. Echipamentul special de înregistrare video a fost instalat pe automobil în ajunul zilei, înainte de plecare la Ucraina după marfă. În acest sens, până la primul caz, s-au deplasat împreună cu ***** cu automobilul la Chișinău, unde a fost prezent în momentul înzestrării automobilului cu tehnică. La celelalte cazuri colaboratorii CNA veneau la Bălți și înzestrau automobilul. Nu cunoaște dacă ***** a activat sub acoperire, însă acesta pornea tehnica specială instalată în automobil până la postul vamal din Ucraina, doar el avea acces la această tehnică. Tehnica a fost deconectată de către colaboratorii CNA deja când ajungea la Bălți. I-a mai fost adusă marfa (pulpe de găină) și de către numitul Stulbea, care a fost stopat, fiind sechestrată marfa. Pentru ridicarea mărfii s-a adresat unui avocat din ***** pe nume Ghenadie, căruia i-a achitat suma de 200 dolari. Ulterior, la acest avocat s-a cunoscut cu Ștefanschii Oleg și Covali *****. Nu are careva legături cu avocatul Diurnea Andrei, nici cu Țugui Sergiu (*f.d.197-202, vol. VI*);

- declarațiile martorului ***** date în instanța de apel în cel de al doilea ciclu procesual, prin care acesta a relatat că niciodată nu a activat în calitate de întreprinzător și nu s-a adresat către brocherii vamali și nu s-a interesat despre procedura de vămuire. Marfa o comanda personal, și până a depune cererea la CNA nu avea venit, dar s-a adresat la CNA, deoarece neavând venit periodic era telefonat de Ștefanschii Oleg și Covali ***** care îi comunicau că era posibilitatea de a trece vama. A declarat că la momentul când s-a adresat la CNA, deja avea în privința sa o cauză penală. A menț*****at că cunoaște de la Stulbea despre faptul că numele polițistului de frontieră era Oleg. Stulbea nu i-a comunicat lui că Ștefanschii Oleg și Covali ***** au fost concediați. A specificat că timp de o lună după sesizarea CNA a fost contactat de ofițerul Centrului. La fel, a indicat că achita banii pentru marfă și prin intermediul băncii, iar când mergea ***** într-acolo, banii pentru achitare îi transmitea acestuia. A evidențiat și despre faptul că a avut pierderi financiare, dar nu poate concretiza cât anume. Deoarece ambii cu ***** au fost la CNA, cunoștea despre instalarea în

automobilul ultimului a utilajului tehnic special, fiindu-le comunicat cu ce scop acesta fusese instalat. Pentru prima dată lui Ștefanschii Oleg i s-a transmis suma de 800 dolari, a doua oară 1000-1100 dolari și a treia oară-1200 dolari. Nu poate concretiza cine anume, Ștefanschii Oleg sau Covali ***** le comunica suma de bani care urma a fi transmisă.

A mai indicat că l-a telefonat pe ***** ca să pornească utilajul tehnic special până la trecerea postului vamal, iar indicațiile cu privire la faptul unde să meargă, unde să oprească el i le transmitea lui ***** prin telefon. Ori Ștefanschii Oleg, ori Covali ***** îl telefonau pe dânsul și îi spuneau la ce oră mașina trebuia să fie la vamă, comunicându-i când se putea de trecut vama. Nu o cunoaște pe inculpata Cecîrlău Ana.

Atunci când microbusul se afla la Larga și când a descărcat marfa, Covali ***** i-a spus ca să nu-i comunice lui Ștefanschii Oleg că i-a transmis mai puțin cu 50 dolari, iar banii i-a transmis înainte ca marfa să meargă la vamă. Lui Covali ***** i-a transmis banii o dată lângă cimitir și o dată la ieșirea din Briceni. Nu cunoaște despre suma de 1500 dolari (*f.d.117-120, vol.VIII*);

De asemenea, întru confirmarea vinovăției inculpaților Covali ***** *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanschii Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** ***** în comiterea infracțiunilor incriminate au fost invocate următoarele documente și procese-verbale ale acțiunilor procesuale administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de fond, verificate prin citire în apel, și anume:

- procesul-verbal de primire a plângerii(denușului) din 27.03.2013 întocmit de către OUP al DVP a CNA Vitalie Chișca în mun. Chișinău, prin care ***** a solicitat atragerea la răspundere penală a colaboratorilor din cadrul poliției de frontieră pe nume Oleg Ștefanschii, care împreună cu un alt colaborator din aceeași instituție pe nume ***** extorcă de la el mijloace bănești sistematic, suma cărora variază de la 1000 la 1200 dolari SUA, pentru a-i permite intrarea pe teritoriul RM din Ucraina. În cazul în care nu va da aceste mijloace bănești, din afirmațiile cet. Ștefanschii Oleg, acesta îi va crea impedimente artificiale la intrarea pe teritoriul RM cu marfă din Ucraina (*f.d.19, vol. I*);

- procesul-verbal de audiere a martorului ***** din 29.03.2013 (*f.d.20, vol. I*);

- procesul-verbal de audiere a martorului ***** din 24.06.2013(*f.d.24, vol. I*);

- încheierea judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 15.07.2013, prin care a fost admis demersul procurorului privind autorizarea efectuării interceptării și înregistrării convorbirilor telefonice cu indicarea numărului de telefon care este utilizat de Ștefanschii Oleg (*f.d.37, vol. I*);

- încheierea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 15.07.2013, prin care a fost admis demersul privind autorizarea efectuării interceptării și înregistrării pe o perioadă de 30 zile a convorbirilor telefonice efectuate de la numărul 069692391 al operatorului de telefonie mobilă ÎM „Orange” SA utilizat de cet. Ștefanchi Oleg, cu calcularea termenului din ziua autorizării (*f.d.41, vol. I*);

- încheierea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 15.07.2013, prin care a fost admis demersul privind autorizarea efectuării interceptării și înregistrării pe o perioadă de 30 zile a convorbirilor telefonice efectuate de la numărul 069544293 al operatorului de telefonie mobilă ÎM „Orange” SA utilizat de persoana pe nume „*****”, cu calcularea termenului din ziua autorizării (*f.d.51, vol. I*);

- încheierea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 29.07.2013, prin care a fost admis demersul procurorului și autorizată documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacele tehnice cu instalarea acestora pe mijlocul de transport microbusul de model „Ford Tranzit” cu n/î GL AK 138 a cet. ***** și localizarea și urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) (*f.d.66-67, vol. I*);

- declarația depusă de ***** la 29.07.2013, prin care și-a dat acordul pentru instalarea mijloacelor tehnice speciale la bordul autovehiculului de model „Ford Tranzit” cu n/î GL AK 138 din 29.07.2013 (*f.d.70, vol. I*);

- ordonanța procurorului din 26.07.2013 privind efectuarea controlului de transmitere a banilor prin intermediul lui ***** către Ștefanchi Oleg, colegului său pe nume „*****” și persoanelor publice din cadrul Departamentului Poliției de Frontieră și procesul-verbal din aceeași dată de verificare a mijloacelor bănești, și anume a bancnotelor de dolari SUA cu no*****lul de 100, 50, 20, 10 cu descrierea numărului și a seriei (*f.d.73-75¹⁵, vol. I*);

- avizul consultativ al expertului din 29.07.2013, prin care au fost verificate bancnotele cu nominalul 100, 50, 20, 10, 5 dolari SUA, prin care s-a stabilit că corespund și calitatea imprimării rechizitelor celor autentice (*f.d.77-78, vol. I*);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 11.08.2013 și procesul-verbal de examinare a mijloacelor bănești din 30.07.2013, și anume a bancnotelor cu nominalul de 100, 10, 5 dolari SUA cu descrierea no*****lului și seriei (*f.d.79, vol. I*);

- procesul-verbal din 09.08.2013 de exa*****re a bancnotelor cu no*****lul de 100, 50, 10, 5 dolari SUA, cu descrierea seriilor și a no*****lului (*f.d.82-87, vol. I*);

- raportul de expertiză nr.276-279 din 09.08.2013 în privința sumei totale de 1200 dolari SUA care urmează să fie transmise de către ***** sub controlul colaboratorilor CNA unor persoane publice, presupus de la DPF, Ștefanchi Oleg și colegului său cu prenumele „*****”, potrivit concluziei corespund după metoda și calitatea imprimării în ele a rechizitelor autentice (confecț*****ate la

întreprindere specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare) (f.d.91-98, vol. I);

- procesul-verbal din 10.08.2013 de examinare a mijloacelor bănești, și anume a patru bancnote cu numărul de 100 dolari SUA, cu descrierea seriei, întocmit de ofițerul de urmărire penală (f.d.99-100, vol. I);

- procesul-verbal de audiere a martorului ***** din 06.08.2013 (f.d.101-102, vol. I);

- procesul-verbal de audiere a martorului ***** din 06.08.2013 (f.d.103-104, vol. I);

- procesul-verbal de audiere suplimentară a martorului ***** din 13.08.2013 (f.d.105-108, vol. I);

- procesul-verbal de audiere suplimentară a martorului ***** din 13.08.2013 (f.d.109-112, vol. I);

- încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Buiucani ***** din 13.08.2013, prin care a fost admis demersul procurorului și autorizată ridicarea interceptărilor și înregistrării convorbirilor telefonice de operatorul telefoniei mobile SA „Orange”, cu indicarea nr. de telefon folosit de cet. Jaloba ***** (f.d.121-122, vol. I);

- încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Buiucani ***** din 13.08.2013, prin care a fost admis demersul procurorului și autorizată ridicarea interceptărilor și înregistrării comunicărilor și imaginilor cu folosirea mijloacelor tehnice între cet. ***** și cet. Scutari ***** și cet. Ștefanschi Oleg, precum și persoanelor publice din cadrul Departamentului Poliției de Frontieră a Serviciului Vamal (f.d.125-126, vol. I);

- procesul-verbal din 10.10.2013 privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală GPS (f.d.162-166, vol. I);

- anexa la procesul-verbal din 10.10.2013 privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală GPS (f.d.167-168, vol. I);

- ordonanța procurorului în procuratura Anticorupție Statnii Roman din 10.10.2013, prin care a fost dispusă aprecierea ca pertinentă a documentării cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice speciale și localizarea prin sistemul de poziționare globală GPS a lui Covali *****, Ștefanschi Oleg și a inspectorilor vamali a postului vamal „Larga-Jaloba” Natalia Minciuc, Alexandru Ursu, ***** Vicol, informație care se conține pe CD cu nr. 1215, 1216, 1234 (f.d.169-171, vol. I);

- încheierea Judecătoriei Buiucani ***** din 2013, prin care a fost admis demersul procurorului privind verificarea legalității măsurii speciale de investigații și constatată respectarea cerințelor legale la documentarea cu ajutorul

metodelor și mijloacelor tehnice cu instalarea acestora pe mijlocul de transport microbus de model „Ford Tranzit” nr./î. GLAK 338 a cet. *****, a cet. Ștefanski Oleg, a colegului său cu prenume „*****” și a altor persoane și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală „GPS”, cu dispunerea păstrării acestora pe suportul în original a CD cu nr. 1215, 1216, 1234 (*f.d.182, vol. I*);

- procesul-verbal din 10.10.2013 privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 10.10.2013 (*f.d.183-184, vol. I*);

- anexa la procesul-verbal din 10.10.2013 privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 10.10.2013 (*f.d.185-242, vol. I*);

- ordonanța din 11.10.2013 a procurorului Statnîi Roman, prin care s-a considerat ca fiind pertinent pentru cauza penală nr. 2013970122 procesul-verbal de interceptare și înregistrare a comunicărilor din 10.10.2013 și stenogramele anexă la acesta cu purtătorul material de informație (*f.d.243-244, vol. I*);

- încheierea judecătorului de instrucție a judecătoriei Buiucani ***** din 11.10.2013, prin care a fost admis demersul procurorului privind verificarea legalității măsurii speciale de investigații, fiind constatată respectarea cerințelor legale la efectuarea măsurii speciale de investigații pe cauza penală dată - interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice efectuate de pe nr. de telefon utilizat de cet. Oleg Ștefanski de la operatorul de telefonie mobilă SA „Orange” în perioada 15.07.2013-10.10.2013 administrate prin procesul-verbal de interceptare din 10.10.2013 (*f.d.250, vol. I*);

- procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 10.10.2013 (*f.d.1-2, vol. II*);

- anexa la procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 10.10.2013 (*f.d.3-7, vol. II*);

- încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Buiucani ***** din 18.10.2013, prin care a fost admis demersul procurorului și constatată respectarea cerințelor legale la efectuarea măsurilor speciale de investigație pe cauza penală cu indicarea numărului, privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și a imaginilor cu folosirea mijloacelor tehnice între ***** și Scutari *****, Ștefanski Oleg, Jaloba ***** și a persoanelor publice din cadrul Departamentului Poliției de Frontieră a Serviciului vamal, cu dispunerea păstrării convorbirilor acestora pe CD cu nr.1217, 1218, 1233 (*f.d.19, vol. II*);

- încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Buiucani ***** din 11.10.2013, prin care a fost admis demersul procurorului privind verificarea legalității măsurii speciale de investigații și constatată respectarea cerințelor legale la efectuarea măsurii speciale de investigații pe cauza penală dată - interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice efectuate de la nr. de telefon al operatorului de telefonie mobilă „Orange” utilizat de Jaloba *****,

administrare prin procesul-verbal de interceptare și înregistrare a comunicărilor din 10.10.2013 (*f.d.34, vol. II*);

- procesul-verbal de înregistrare și interceptare a comunicărilor din 10.10.2013 (*f.d.35-36, vol. II*);

- anexă la procesul-verbal de înregistrare și interceptare a comunicărilor din 10.10.2013 (*f.d.37-38, vol. II*);

- procesul-verbal de cercetare a obiectului - CDR de model „Barges” cu nr. de inventar a DAO a CNA 69/13, 71/13, 70/13 (*f.d.50-51, vol. II*);

- procesul-verbal de cercetare a obiectelor din 30.10.2013 - disc DVD de model „Titanum” cu nr. de inventar al DAO a CNA 1235 (*f.d.52-54, vol. II*);

- ordonanța de recunoaștere și de anexare la dosar a corpurilor delictive - disc DVD de model „Titanum” cu nr. de inventar al DAO a CNA 1235 (*f.d.55, vol. II*);

- procesul-verbal din 18.10.2013 de consemnare a măsurilor speciale de investigație controlul de transmiterea banilor și ordonanța din 18.10.2013 a procurorului în Procuratura Anticorupție Roman Statnîi, prin care s-a apreciat ca pertinent controlul transmiterii banilor prin intermediul cet. ***** către Oleg Ștefanski, colegului său cu prenumele „*****” și persoanelor publice din cadrul Departamentului Poliției de Frontieră a Serviciului vamal ce se conține în procesul-verbal din 18.10.2013 (*f.d.58, vol. II*);

- procesul-verbal din 11.09.2013 de recunoaștere a persoanei după fotografie cu participarea lui *****, fiind recunoscută persoana cu nr.5, care este Covali ***** (*f.d.69-71, vol. II*);

- procesul-verbal din 30.10.2013 de recunoașterea persoanei după fotografie cu participarea martorului *****, fiind recunoscută persoana sub nr. 1, care este Cecîrlău Ana (*f.d.72-74, vol. II*);

- procesul-verbal din 11.09.2013 de recunoaștere a persoanei după fotografie cu participarea martorului *****, fiind recunoscută persoana cu nr. 6, care s-a dovedit a fi Jaloba ***** (*f.d.75-77, vol. II*);

- procesul-verbal din 11.09.2013 de recunoaștere a persoanei după fotografie cu participarea lui *****, fiind recunoscută persoana sub nr. 5, care s-a dovedit a fi Cerchez Nicolae (*f.d.78-80, vol. II*);

- procesul-verbal din 11.09.2013 de recunoaștere a persoanei după fotografie cu participarea martorului *****, fiind recunoscută persoana sub nr.1, care conform datelor este Covali ***** (*f.d.81-83, vol. II*);

- procesul-verbal din 11.09.2013 de recunoaștere a persoanei după fotografie cu participarea martorului *****, fiind recunoscută persoana cu nr. 6, care s-a dovedit a fi Ștefanski Oleg (*f.d.84-86, vol. II*);

- procesul-verbal din 11.09.2013 de recunoaștere a persoanei după fotografie, cu participarea martorului *****, fiind recunoscută persoana cu nr. 2, care s-a dovedit a fi Ștefanschi Oleg (*f.d.87-89, vol. II*);

- procesul-verbal de examinare a mijloacelor bănești cu descrierea acestora din 27.09.2013 (*f.d.90-91, vol. II*);

- procesul-verbal din 30.07.2013 de examinare a obiectului - lotul de marfă introdus în R. Moldova prin postul vamal „Larga” cu mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” n/î ***** (*f.d.92, vol. II*);

- raportul de expertiză nr.383-385 din 27.09.2013 cu concluzia expertului, potrivit cărei mijloacele bănești supuse expertizării în calitate de material în litigiu, care urmează să fie transmise de către declarantul ***** sub controlul colaboratorilor CNA unor persoane publice, corespund după metoda și calitatea imprimării în ele a imaginilor și rechizitelor bancnotelor autentice (confețurarea la întreprindere specializată în confețurarea banilor și a hârtiilor de valoare) (*f.d.96-102, vol. II*);

- procesul-verbal din 22.09.2013 de efectuare a percheziției la domiciliul persoanei cu numele Alexei (*f.d.129-130, vol. II*);

- procesul-verbal din 28.09.2013 de efectuare a percheziției la domiciliul cet. Jaloba Tamara, cu indicarea și descrierea obiectelor depistate (*f.d.139-140, vol. II*);

- procesul-verbal din 28.09.2013 de efectuare a percheziției la domiciliul lui Ursu Alexandru, cu consemnarea rezultatelor percheziției (*f.d.166-167, vol. II*);

- procesul-verbal din 28.09.2013 de percheziție la domiciliul lui Ștefanschi Oleg, cu consemnarea celor depistate (*f.d.171-172, vol. II*);

- procesul-verbal de efectuare a percheziției corporale la Ștefanschi Oleg din 28.09.2013, în rezultatul căruia au fost depistate și ridicate 3 bancnote cu no*****ul de 100 dolari și o bancnotă cu no*****ul de 10 dolari (*f.d.181-182, vol. II*);

- procesul-verbal din 28.09.2013 de efectuare a percheziției corporale a lui Covali *****, cu indicarea obiectelor ridicate, printre care 2 bancnote cu no*****ul de 100 dolari (*f.d.187-189, vol. II*);

- procesul-verbal din 02.10.2013 de cercetare a obiectelor, prin care au fost cercetate mijloacele bănești ridicate în cadrul percheziției la domiciliul lui Jaloba ***** conform procesului verbal de percheziție din 28.09.2013, cu descrierea acestora (*f.d.236-237, vol. II*);

- procesul-verbal din 15.11.2013 de cercetare a obiectului - telefoane mobile de model „Alcatel” și „HTC” care aparțin lui Oleg Ștefanschi, cu descrierea acestora (*f.d.238, vol. II*);

- procesul-verbal din 28.10.2013 de cercetare a obiectului și a mijloacelor bănești ridicate de la Covali ***** în cadrul percheziției corporale la 28.09.2013 (f.d.241-242, vol. II);

- procesul-verbal din 28.10.2013 de examinare a obiectului - mijloacele bănești ridicate în cadrul percheziției corporale a cet. Ursu Alexandru la 28.09.2013 (f.d.243-244, vol. II);

- procesul-verbal de audiere suplimentară a martorului ***** din 18.10.2013 (f.d.246-249, vol. II);

- procesul-verbal de audiere suplimentară a martorului ***** din 18.10.2013 (f.d.250-253, vol. II);

- procesul-verbal de cercetare a obiectului din 18.10.2013, prin care au fost supuși cercetării sacii cu produse făinoase și zaharoase trecuți ilegal prin postul vamal Larga pe teritoriul RM cu mijlocul de transport de model „Ford Tranzit” cu nr./înm. ***** în scopul prelevării mostrelor pentru încercările de laborator (f.d.146, vol. III);

- ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive din 02.10.2013, prin care au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive suma de 2800 euro și 6000 dolari SUA ridicați în cadrul percheziției de la domiciliul lui Jaloba ***** (f.d.147, vol. III);

- ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive din 28.10.2013, prin care au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive suma de 100 dolari SUA ridicați în cadrul percheziției corporale de la Ursu Alexandru (f.d.148, vol. III);

- ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive din 28.10.2013, prin care au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive suma de 200 dolari SUA ridicați în cadrul percheziției corporale de la Covali ***** (f.d.149, vol. III);

- ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive din 29.10.2013, prin care au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive suma de 200 dolari SUA ridicați în cadrul percheziției corporale de la Jaloba ***** (f.d.150, vol. III);

- procesul-verbal de autosesizare a ofițerului de urmărire penală în cadrul CNA din 18.10.2013 (f.d.165, vol. III);

- procesul-verbal din 25.11.2013 de audiere suplimentară a specialistului Goncariuc Serghei cu anexarea explicațiilor (f.d.1-4, vol. IV);

- fișa postului șefului Serviciului Destinații Vamale (f.d.6-15, vol. IV);

- raportul de încercări nr. 4817 din 01.11.2013 referitor la unele produse alimentare (f.d.17, vol. IV);

- procesul-verbal din 01.11.2013 de cercetare a obiectului - raportul de încercări nr. 4817 din 01.11.2013 întocmit de Institutul Național de Standardizare și Metrologie (*f.d.18-19, vol. IV*);

- raportul de încercări nr. 1757-1759 din 23.10.2013 despre calitatea producției (*f.d.21-22, vol. IV*);

- procesul-verbal din 23.10.2013 de cercetare a obiectului - raportul de încercări întocmit de Centrul Național de Standardizare și Metrologie și Stabilire a Calității Nutrețurilor și produselor Cerealiere cu nr. 1757-1759 din 23.10.2013 (*f.d.23-24, vol. IV*);

- răspunsul la interpelarea organului de urmărire penală de la Departamentul Poliției de Frontieră despre trecerea frontierei de stat de către a cet. *****, cu indicarea zilei și orei (*f.d.27-28, vol. IV*);

- procesul-verbal de examinare a obiectului - scrisoarea nr. 115/4146 din 20.11.2013 a Departamentului Poliției de Frontieră (*f.d.29-30, vol. IV*);

- fișa postului pentru funcția de inspector principal al postului vamal Criva-Mamaliga Auto semnat de către Jaloba ***** (*f.d.56-58, vol. IV*);

- datele personale și ordinul nr. 1122 din 21.09.2007 de angajare în serviciu de transfer pe numele lui Ștefanchi Oleg, cu indicarea funcției pe care o ocupa (*f.d.65- 67, vol.IV*);

- datele personale, inclusiv despre angajarea lui Covali ***** - contractul individual de muncă nr. 386 din 03.03.2012 (*f.d.68-70, vol.IV*);

- ordinul Directorului General al Serviciului Vamal de sancționarea lui Ștefanchi Oleg și Covali ***** din 12.10.2012, prin care în privința acestora a fost aplicată sancțiunea disciplinară – eliberarea din serviciu în organul vamal (*f.d.72-74, vol.IV*);

- extrasul din graficul de serviciu al efectivului biroului vamal Briceni pentru lunile iulie, august, septembrie 2013 (*f.d.78, vol.IV*);

- procesul-verbal din 23.10.2013 de cercetare a obiectului - scrisoarea Serviciului Vamal cu nr. 28/07-12178 din 17.10.2013 și ordonanța din 23.10.2013 de recunoaștere în calitate de document ca mijloc material de probă (*f.d.97-99, vol.IV*);

- acțiunea civilă înaintată de procuror, prin care se solicită examinarea prezentei acțiuni, cu aplicarea sechestrului pe sumele bănești de 6000 dolari SUA, 2800 EURO depistate la domiciliul lui Jaloba ***** și păstrate ca corpuri delictive în camera de păstrare la CNA și încasarea de la inculpat a sumei de bani 29015,61 lei (*f.d.3-7, vol.V*);

- copia graficului de serviciu a efectivului biroului vamal Briceni pe luna iunie 2013 începând cu data de 07.06.2013 (*f.d.160-164, vol.V*).

Conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuितului, învinuitului, inculpatului.

Colegiul Penal notează că, potrivit jurisprudenței naționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, având în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărârile CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72 și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63*). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60*).

În cauza *Asimionese contra Moldovei, hotărârea din 07.01.2020*, Curtea a constatat că condamnarea reclamantului fără audierea repetată a martorilor, după ce acesta a fost achitat de prima instanță, a fost contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 paragraf 1 din Convenție.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță, cât și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în hotărârea *Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005* a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

În conformitate cu art. 24 alin. (3) Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

Conform art. 314 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictive, să dea citire rapoartelor de expertiză judiciară, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe prevăzute de prezentul cod.

Derogări de la condițiile menționate în alin.(1) și (2) pot fi admise doar în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Nemijlocirea procesului de cercetare a probelor de către instanța de judecată care judecă cauza în fond constă în cercetarea în direct, sub toate aspectele a probelor prezentate în instanță de părți sau administrate de către instanță la cererea părților. Nemijlocirea cercetării probelor constă în aceea că: 1) instanța își întemeiază concluziile sale doar pe acele date factologice care au fost cercetate de ea, constatate și percepute nemijlocit; 2) sentința poate fi întemeiată doar pe probele cercetate și apreciate în ședința de judecată, 3) probele dobândite în cadrul urmăririi penale nu pot fi puse la baza sentinței, dacă nu au fost cercetate în ședința de judecată cu participarea părților.

Potrivit art. 384 Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și nu poate fi bazată pe presupuneri.

Colegiul penal reține că, sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului.

Contradictorialitatea este unul din principiile fundamentale care guvernează procedura penală, în deosebi la faza de judecare a cauzei. În fața instanței apar două părți egale – partea acuzării și partea apărării, care trebuie asigurate de către instanță cu posibilități egale de a-și realiza pozițiile sale, adică urmează a fi asigurat principiul egalității armelor.

Jurisprudența CEDO în nenumărate cazuri a accentuat că, egalitatea armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație mai dezavantajată în raport cu partea opusă. Între părți trebuie să se mențină un echilibru corect. (*Hot CEDO din 24 februarie 1994, cauza De Haes Gijssels contra Belgiei*). Totuși, acest principiu nu este unul absolut, dar poate fi suspus unor limitări și restrângeri.

În același timp se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenție, în dreptul la un proces echitabil se atribuie și necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în *cauzele Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României* Curtea

Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile.

Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007*).

La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei*).

În continuare, Colegiul penal relevă că potrivit art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și **nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute prin provocarea, facilitarea sau încurajarea persoanei la savârșirea infracțiunii.**

În conformitate cu art.101 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

În acest context, se relevă că prin prisma alin. (4) art. 100 Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

În alt context, la adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 1-4) Cod de procedură penală, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de

inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Colegiul penal analizând probele administrate în cadrul cauzei penale respective, inclusiv și lucrările instanței de apel efectuate în conformitate cu art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală prin prisma rigorilor de drept citate supra, în raport cu argumentele apelantului și alegațiile părții apărării, concluzionează că acuzatorul de stat nu a prezentat instanței de apel probe pertinente, concludente, utile și veridice care apreciate din punct de vedere al coroborării lor să demonstreze faptul comiterii de către inculpații Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanschi Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** a infracțiunilor incriminate, fără ca în privința acestora să fi existat acțiuni de provocare, din care considerente inculpații urmează să fie achitați în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, concluzie bazată pe următoarele circumstanțe ale cauzei și prevederile legii.

A priori, Colegiul penal statuează că sub aspectul situației de neîntrunire a elementelor infracțiunii se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă sau legătura causală dintre acestea).

În conformitate cu art.52 alin. (1) Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că, componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Potrivit art. 14 alin. (1) Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

La caz, Colegiul penal constată că lui Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** i se încredințează comiterea infracțiunii prevăzute la art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal - corupere pasivă, adică pretinderea, acceptarea și primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției, acțiuni săvârșite prin extorcare, de două sau mai multe persoane.

În acest sens se relevă că, *latura obiectivă* a infracțiunii de corupere pasivă constă în fapta prejudiciabilă a persoanei cu funcție de răspundere, care, în scopurile indicate în dispoziția art. 324 din CP al RM, pretinde ori primește bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, fie acceptă servicii, privilegii sau avantaje ce nu i se cuvin.

Iar, *latura subiectivă* a infracțiunii se caracterizează prin intenție directă. Făptuitorul își dă seama că la momentul săvârșirii faptei, banii, bunurile, foloasele pe care le pretinde, le primește sau le acceptă nu i se cuvin, și cu toate acestea dorește să le primească sau să le accepte.

Concomitent, Colegiul penal reține că lui Covali ***** și Ștefanchi Oleg ***** li s-a incrimat comiterea infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal - traficul de influență, adică pretinderea, acceptarea și primirea de bani, personal, pentru sine și pentru alte persoane, săvârșite intenționat de către o persoană care susține că are influență asupra unui funcționar, în scopul de a-l face să nu îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, acțiuni comise de către două și mai multe persoane, acțiuni urmate de influența promisă și obținerea rezultatului urmărit.

Potrivit doctrinei juridice, *latura obiectivă* al infracțiunii respective constă din fapta prejudiciabilă exprimată în primirea sau extorcarea de bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, acceptarea de servicii, bunuri sau avantaje, personal sau prin mijlocitor, pentru sine sau pentru o altă persoană, săvârșite intenționat de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unui funcționar public, în scopul de a-l face să îndeplinească ori să nu îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiile lui de serviciu, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin intenție directă. Scopul infracțiunii este unul special, și anume de a-l face pe funcționarul public să îndeplinească ori să nu îndeplinească acțiunile ce intră în obligațiile lui de serviciu, indiferent dacă aceste acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Subiectul infracțiunii este persoana fizică responsabilă, care la momentul comiterii faptei a împlinit vârsta de 16 ani și care are influență sau care susține că are influență asupra unui funcționar public.

Lui Cecîrlău Ana ***** i s-a incrimat comiterea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal - săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Latura obiectivă a infracțiunii se caracterizează prin: a) săvârșirea unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; b) cauzarea daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor

ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; c) prezența legăturii de cauzalitate între acțiunile comise și urmările no****lizate.

Latura subiectivă se manifestă prin intenție directă.

Subiect al infracțiunii de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu este persoana cu funcție de răspundere.

În acest sens Colegiul penal ține să menț****eze că, pentru existența oricărei infracțiuni, în deosebi a infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, este necesar ca conduita infracț****ală sub aspectul realizării semnelor obiective și subiective a infracțiunii să provină de la subiectul infracțiunii, fără a exista intervenția organelor statului și/sau persoanelor terțe care acț****ează în interesele și indicația autorităților statului.

În speță, din declarațiile inculpaților, în deosebi a lui Covali **** și Ștefanschii Oleg ****, cât și afirmațiile părții apărării, se constată cert faptul trecerii mărfurilor din Ucraina în Republica Moldova de către **** prin intermediul unor persoane intermediare, care erau contractate de către primul, fără efectuarea controlului vamal obligatoriu, efectuarea neadecvată a acestuia, și fără calcularea și achitarea plăților vamale, drepturilor de import asupra mărfurilor, însă acțiunile respective au fost realizate ca urmare a acțiunilor provocatoare a lui ****.

În contextul dat, Colegiul penal ține cont de jurisprudența CtEDO, care prin prisma Hotărârii Curții Constituț****ale nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea Hotărârii Curții Constituț****ale nr. 16 din 28 mai 1998 cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția Republicii Moldova, în redacția Hotărârii nr. 39 din 09.07.2001, face parte din dreptul accesoriu la tratatul internaț****al (*soft law*), ea devine parte a dreptului intern.

În subsidiar, Colegiul judiciar reține că conform Hotărârii Curții Constituț****ale nr. 7g din 23 februarie 2016, pct. 102, procesul penal trebuie să fie guvernat de principii fundamentale, cum ar fi „legalitatea, prezumția nevinovăției, principiul aflării adevărului, principiul oficialității, garantarea libertății și siguranței persoanei, garantarea dreptului la apărare, dreptul la un proces echitabil, egalitatea părților în proces”.

Având în vedere importanța principiilor indicate supra, CtEDO a constatat în cauza *Ramanauskas vs Lituania*, hotărârea din 05 februarie 2008 că, în cazul în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele dosarului, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil în sensul articolului 6 §1 din Convenție toate probele obținute în rezultatul provocării de către poliție trebuie să fie excluse.

În cele din urmă, dacă informația prezentată de către organele de urmărire penală nu permite Curții să conchidă că reclamantul a fost subiectul unei

provocări din partea poliției, este esențial ca în fiecare cauză Curtea să examineze calitatea evaluării de către instanțele naționale a pretensei provocări și să se asigure că acestea au respectat în mod corespunzător drepturile acuzatului la apărare, în special dreptul la o procedură contradictorie și la egalitatea armelor (*Edward Lewis și Lewis c. Regatului Unit*).

Totodată, în cauza *Sandu vs. Republica Moldova din 11 februarie 2014*, de către CtEDO a fost constatată încălcarea art. 6 §1 din Convenție din cauza lipsei de echitate procedurală la nivel național. În calitate de încălcare Curtea a evidențiat faptul că deși în cauza respectivă instanțele naționale au avut temeii să bănuiască că a avut loc o provocare, acestea nu au apreciat elementele de fapt și de drept care ar fi putut să le ajute să distingă provocarea de la o formă legală a unei activități de investigații, la fel, Curtea a mai indicat că art.6 §1 din Convenție a fost încălcat și prin utilizarea probelor administrate prin implicarea activă a lui C. sub conducerea poliției pentru a justifica condamnarea reclamantului, fără a se examina credibilitatea lui și posibilitatea provocării de către C. a lui Sandu V. la corupere pasivă din careva motive ascunse.

În ceea ce privește provocarea din partea poliției, CtEDO a statuat în *cauza Teixeira de Castro vs Portugalia* că, dreptul la un proces echitabil ar putea fi încălcat în cazul în care colaboratorii de poliție nu s-au limitat la investigarea activității infracționale ale unui suspect într-un mod esențialmente pasiv, însă au exercitat o influență pentru a provoca săvârșirea unei infracțiuni, care, în caz contrar, nu ar fi fost comisă.

În *cauza Vanyan vs Rusia, hotărârea din 15 decembrie 2005*, CtEDO a constatat că **problema provocării poate fi pusă chiar și în situațiile în care activitatea respectivă a fost efectuată de către o persoană privată care a acționat ca un agent sub acoperire**, în timp ce aceasta a fost de fapt organizată și condusă de către colaboratorii de poliție.

În continuare, Colegiul penal, luând în considerare jurisprudența CtEDO enunțată supra, atestă că în situația în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele cauzei penale, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil, toate probele obținute în rezultatul provocării de către organul de urmărire penală trebuie să fie excluse.

Pentru a verifica dacă persoana a fost provocată să săvârșească infracțiunea, instanțele judecătorești trebuie să stabilească dacă ea putea fi în mod rezonabil considerată ca fiind implicată în activitatea infracțională respectivă pînă la implicarea organului de urmărire penală.

La fel, este de menționat că în cazul în care implicarea organului de urmărire penală se limitează la asistarea unei persoane, la înregistrarea săvârșirii unei acțiuni ilegale de către o altă persoană privată, factorul determinant rămâne

a fi comportamentul celor două persoane (*Miliniene c. Lituaniei nr. 74355/01, §39, 24 iunie 2008*).

Prin urmare, întrucât inculpații Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanschii Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** au invocat constant pe parcursul procesului penal argumentul instigării și provocării la săvârșirea infracțiunii, urmează a fi apreciat comportamentul și declarațiile martorului *****, a organului de urmărire penală și a inculpaților, sub aspectele invocate și exa*****te în prezenta cauză.

În contextul dat, Colegiul consideră necesar de a puncta jurisprudența CtEDO în materia provocării, care **interzice organelor judiciare penale sau altor persoane care acț*****ează pentru acestea să provoace o persoană să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe.**

Provocarea reprezintă acțiunea neloială realizată în scopul obținerii de probe, constând în deter*****rea cu știință a unei persoane să comită o infracțiune sau să continue săvârșirea unei infracțiuni.

Agentul provocator se află practic, din punctul de vedere al dreptului substanțial, în postura instigatorului care deter***** o persoană să ia o rezoluție infracț*****ală.

Prin urmare, provocarea constituie una dintre sursele nulităților în procesul penal care are ca efect subsecvent excluderea probelor obținute ca urmare a provocării.

Astfel, *agenții provocatori* sunt agenți infiltrați ai statului **sau orice persoană ce acț*****ează sub coordonarea sau supravegherea unei autorități** (în procesul penal, a organelor poliției sau a procurorului), care în activitatea desfășurată își depășesc limitele atribuțiilor conferite de lege de a acț*****a în scopul relevării activității infracț*****ale a unei persoane, provocând-o pe aceasta să comită infracțiuni în vederea administrării de probe în acuzare.

Rațiunea interdicției provocării săvârșirii unei infracțiuni constă în aceea că statul, prin agenții săi, nu poate să-și depășească competența de a aplica legea, prin instigarea unei persoane să săvârșească o infracțiune, pe care altfel nu ar fi comis-o, pentru că apoi să declanșeze împotriva acestei persoane mecanismele procesului penal în vederea tragerii la răspundere.

Sunt, astfel, create limite ale exercitării activităților de urmărire penală în cadrul unei anchete proactive, în vederea protecției cetățenilor împotriva provocărilor provenite de la agenții statului, precum și în scopul protecției integrității sistemului justiției penale, care altfel ar fi compromisă dacă instanțele ar trebui să țină seama de probele rezultate din aceste practici vădit inacceptabile ale reprezentanților statului însărcinați cu aplicarea legii.

Totodată, se asigură credibilitatea sistemului de justiție penală și se garantează principiul aflării adevărului.

În privința provocării s-a arătat că acțiunea organelor de urmărire penală nu trebuie să supună suspectul unei constrângeri, caracterizată printr-o provocare la săvârșirea unei infracțiuni, care să anihileze voința acestuia sau să abolească libertatea sa de acțiune.

Organele de urmărire penală, ce au suspiciune rezonabilă că o persoană participă la o infracțiune sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni, trebuie să îi ofere suspectului (făptuitorului) doar o „tentație obișnuită”, o oportunitate ce nu are caracter excepțional de a încălca legea.

Dacă persoana suspectată de săvârșirea sau pregătirea infracțiunii profită de „oportunitatea” oferită de investigatorii sub acoperire, în împrejurări în care rezultă că ar fi acționat în același mod, dacă „oportunitatea” ar fi fost oferită de o altă persoană, nu se poate reține provocarea.

În materia provocării, CtEDO a făcut referire la doctrina „caracterului pasiv” al activității pe care trebuie să o desfășoare în această materie agenții statului, potrivit căreia activitatea agenților statului nu poate fi considerată provocare dacă:

a) există o suspiciune rezonabilă că o persoană participă la infracțiune sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni;

b) activitatea polițiștilor sau a colaboratorilor acestora a fost autorizată în condițiile legii;

c) agenții statului sau colaboratorii acestora nu au făcut alt ceva decât să ofere suspectului o ocazie obișnuită (care nu are caracter excepțional) de a comite o infracțiune.

Așadar, față de standardul european, organul de urmărire penală care suspectează implicarea unei persoane în activități infracționale nu trebuie să aibă o atitudine „activă” care să determine persoana „inactivă” să comită o infracțiune, ci trebuie doar să-i ofere acesteia o „tentație obișnuită”, o oportunitate ce nu are caracter excepțional de a încălca legea, în cadrul unui joc de roluri disimulat în vederea „observării pasive” a comportamentului făptuitorului; în cazul în care persoana suspectată de implicare în activități infracționale cedează „tentației” și comite fapta, probele astfel culese nu pot fi apreciate că sunt obținute prin provocare, activitatea organelor judiciare fiind desfășurată în scopul exclusiv al culegerii de probe, iar nu în scopul incitării neloiale la comiterea unei fapte infracționale.

De asemenea, trebuie să se țină cont de jurisprudența Curții Europene, care a statuat că atunci când un acuzat afirmă că a fost provocat să comită o infracțiune, sarcina probațiunii se pune pe seama autorităților, adică acuzatorul de stat are sarcina de a demonstra faptul că nu a existat o provocare și că afirmațiile

acuzatului sunt nefondate (*Morari c. Republicii Moldova, § 33-34, 08 martie 2016*).

În acest sens, Colegiul penal reține că prin prisma jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului în materie (*hotărârea Teixeira de Castro contra Portugaliei, din 09 iunie 1998, hotărârea Ramanauskas contra Lituaniei, din 05 februarie 2008, hotărârea Khudobin contra Rusiei, din 26 octombrie 2010 și hotărârea Sandu contra Moldovei, din 11 februarie 2014 etc.*) se constată existența provocării la acte de corupere, dacă sunt întrunite următoarele condiții cumulative:

- acțiunea presupusă ca act de corupere tinde să fie probată prin solicitarea care provine de la o persoană ce avea sarcina să descopere infracțiunea sau când există o deter****re directă la comiterea unui act de corupere din partea unui denunțator;

- lipsesc indici obiectivi că fapta ar fi fost săvârșită fără această intervenție a agenților statului, care nu s-au limitat la investigarea activității infracț****ale ale unui suspect într-un mod esențialmente pasiv, însă au exercitat o influență pentru a provoca săvârșirea unei infracțiuni;

- nu există suspiciuni obiective că persoana ar fi implicată în acte de corupție înainte de implicarea agenților statului sau, după caz, a persoanelor private care acț****ează sub supravegherea agenților statului.

În speța dată, Colegiul penal constată că sunt întrunite toate aceste trei condiții pentru a fi recunoscută instigarea și provocarea infracțiunii.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că inculpații Covali *****, *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanski Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** ***** au fost puși sub învinuire în temeiul declarațiilor martorilor ***** și ***** cu privire la evenimentele petrecute la 30.07.2013, 11.08.2013, 28.09.2013 și a probelor obținute în cadrul activității speciale de investigații, și anume prin angajarea lui ***** de către ***** în vederea prestării serviciilor de transport, activitate pe care acesta o practica și care era rentabilă pentru acesta în situația în care pentru serviciile prestate ***** îi achita 200 dolari SUA, iar de fapt acest serviciu costa în jur de 800 lei MD, ulterior, la convingerea lui *****, automobilul martorului ***** a fost echipat de organul de urmărire penală cu dispozitive speciale de înregistrare a convorbirilor și a imaginilor video, inclusiv ***** a fost instruit cum urmează a fi folosit aparatul respectiv.

În opinia Colegiului penal, faptul provocării, facilitării și încurajării inculpaților la săvârșirea infracțiunii în speța dată rezultă din următoarele.

*Cu titlu preli****r*, Colegiul penal constată că din probele aduse de acuzare nu reiese că pînă la 30.07.2013 organul de urmărire penală ar fi dispus de vreo probă, informație obiectivă, precum că inculpații Covali *****, *****, Cecîrlău

Ana *****, Ștefanchi Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** au fost implicați anterior în acțiuni ilegale.

În plan secundar, prin plângerea (denunțul) lui ***** depusă la OUP al DVP a CNA Vitalie Chișca în ***** la 27.03.2013 s-a solicitat atragerea la răspundere penală a colaboratorilor din cadrul poliției de frontieră pe nume Oleg Ștefanchi, care împreună cu un alt colaborator din aceeași instituție pe nume *****, **extorcă** de la el mijloace bănești sistematic, suma cărora variază de la 1000 la 1200 dolari SUA, pentru a-i permite intrarea pe teritoriul RM din Ucraina. În cazul în care nu va da aceste mijloace bănești, din afirmațiile cet. Ștefanchi Oleg, acesta îi va crea impedimente artificiale la intrarea pe teritoriul RM cu marfă din Ucraina (f.d.19, vol. I).

Însă, stenogramele convorbirilor dintre ***** și Oleg Ștefanchi, efectuate în cadrul operațiunii sub acoperire, nu indică asupra extorcării a cărorva sume de bani (f.d.185-242, vol.I).

La acest capitol, Colegiul penal consideră necesar de a scoate în evidență că din declarațiile lui Ștefanchi Oleg ***** se constată indubitabil faptul că cu ***** se cunoaște din anul 2005-2006, iar în anul 2012 a fost contactat de ultimul și ulterior s-au întâlnit în o*****, unde acesta a solicitat ajutor referitor la soluț*****area unei probleme legate de confiscarea unui lot de marfă. Ulterior, a fost sunat de către *****, fiind rugat să-l ajute să treacă prin vamă făină, atunci i-a promis că-l va ajuta, însă fără a pretinde careva bani.

Oportună este și mențiunea cu privire la faptul că în discuția avută între ***** și Ștefanchi Oleg, primul indică că va lua numai făină și posibil va fi în minus, adică nu va avea profit, la ce Ștefanchi Oleg îi propune lui ***** să contramandeze operațiunea de import, însă ***** este împotriva, spunând că se va clarifica, și insistă asupra transportării mărfii chiar și în detrimentul său, fapt ce dovedește incontestabil că anume ***** a fost persoana care insistent îi instiga pe inculpați să se implice în acțiunile date și să primească sumele de bani oferite de acesta, acțiuni care fără implicarea activă a agenților statului nu ar fi avut loc.

În contextul dat, Colegiul penal menț*****ează că primul element a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 324 și art. 326 Cod penal – „pretinderea”, nu a fost una expresă, ci s-a încercat să fie demonstrat doar prin declarațiile martorului *****, iar restul probelor înaintate de acuzare în cadrul ședințelor de judecată au fost administrate cu scopul de a dovedi celelalte două modalități alternative de săvârșire a infracțiunii – „acceptarea” și „primirea”.

În această ordine de idei, Colegiul penal menț*****ează că infracțiunile prevăzute la art. 324 și 326 Cod penal au o componentă formală și se consumă din momentul săvârșirii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării, primirii a remunerației ilicite.

Astfel, pentru a fi prezentă o acțiune de pretindere în speța dată, aceasta trebuie să se manifeste printr-o cerere, solicitare clară, ori într-o pretenție vizând obiectul remunerării ilicite, care se poate manifesta verbal, în scris sau în formă concludentă, fiind inteligibilă pentru cel căruia i se adresează, indiferent dacă a fost satisfăcută sau nu, însă în speța nu au fost acumulate probe pertinente și concludente care ar confirma în mod incontestabil faptul pretinderii de către Ștefanschi Oleg *****, inclusiv în favoarea celorlalți inculpați, ca urmare a unei înțelegeri prealabile, de la martorul-denuțător ***** a cărorva sume de bani, ci din contra, s-a constatat faptul că anume ***** insista asupra importului de făină, chiar și cu riscul de a suporta pierderi financiare.

Prin urmare, rezultă cert că organul de urmărire penală la acea dată nu avea probe sau indici obiectivi privind implicarea inculpaților Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanschi Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** în comiterea infracțiunilor incriminate, și anume în partea elementului laturii obiective „pretindere”, dar învinuirea s-a întemeiat în exclusivitate pe relatările martorului Bușovchi Roman, însă în lipsa unor date obiective ce le-ar fi confirmat.

În acest sens, având în vedere faptul că de la începutul examinării cauzei în prima instanță, precum și în instanțele de apel, s-a invocat de partea apărării prezența provocării în speța dată, este fundamental de stabilit credibilitatea declarațiilor martorului *****, precum și prezența sau lipsa calității de colaborator confidențial (agent ai statului) a acestuia înainte de începerea urmăririi penale, precum și ulterior, la efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

La acest capitol, cu referire la credibilitatea declarațiilor martorului denuțător *****, Colegiul penal indică că acesta inițial a invocat că până la acest caz nu a avut contacte cu CNA, ulterior însă susținând că figurează ca declarant-denuțător pe patru cauze de corupere, colaborând cu CNA pe două cauze, și pe ambele cazuri ținea legătură cu un colaborator pe numele Sergiu Țugui, după care a declarat că careva legături cu ultimul nu a avut.

La fel, se constată și faptul participării lui ***** la măsurile speciale de investigație de transmitere sub control a banilor și înregistrarea convorbirilor, circumstanță ce se deduce din declarațiile martorului *****, care a relatat în instanța de apel că „atunci când s-a întâlnit cu d-nul Sergiu, acesta a spus că în caz că ***** nu va răspunde, să-l telefoneze pe el”, de unde rezultă că martorul ***** și d-nul Sergiu, care s-a adeverit a fi Sergiu Țugui, era o persoană care era mereu în contact cu martorul-declarant ***** anume pentru că conluera cu CNA, și nu o singură dată.

Faptul colaborării active a martorului ***** cu organul CNA se constată și prin declarațiile martorului *****, care a menț*****at că după instalarea tehnicii speciale în automobilul său el nu a fost instruit de către OUP despre modalitatea

utilizării acesteia, aceste instrucțiuni le-a primit ulterior de la *****, care i-a comunicat de unde se conectează/deconectează sistemul dat, în ce moment urmează să conecteze/deconecteze acest aparat, ulterior ***** întreprindea careva acțiuni, posibil, din spusele martorului, schimba caseta, adică extrăgea înregistrările și le transmitea colaboratorilor CNA.

Deci, acțiunile lui *****, susținute activ de organul de urmărire penală, au avut ca efect convingerea și provocarea inculpaților la comiterea infracțiunilor pentru care au fost acuzați, și nimic din datele dosarului nu indică precum că infracțiunile respective ar fi fost comise fără intervenția organului de urmărire penală, or, ***** dacă nu ar fi fost remunerat în exces pentru serviciile de transport, nu ar fi acceptat prestarea a astfel de servicii, după cum nu prestase anterior nici o dată, iar ***** nu ar fi importat o astfel de marfă, deoarece în condițiile în care ultima a fost importată, tranzacția nu era rentabilă, fapt confirmat de însăși denunțatorul.

Din declarațiile aceluiași martor ***** se constată că acesta a fost atras la provocarea comiterii infracțiunii de către *****, or, acesta a declarat că inițial nu a cunoscut că era o operațiune dirijată de CNA, iar ulterior, din discuțiile cu ***** a aflat și a acceptat colaborarea respectivă, deoarece activitatea respectivă era una de profit pentru el, fapt ce l-a determinat să presteze aceste servicii, care nu le-a practicat nici pînă atunci și nici după caz.

Mai mult ca atât, din declarațiile martorului ***** Colegiul penal deduce că pînă a fi audiat în instanța de fond, acesta a fost telefonat de colaboratorii CNA, cu care a purtat discuții pe marginea cazului dat, ceea ce încă o dată demonstrează implicarea activă a agenților statului nu numai în cadrul urmăririi penale, dar și în cadrul examinării cauzei în instanță.

Într-un alt context, Colegiul penal notează că în instanța de fond la solicitarea părții apărării au fost anexate copiile de pe sentința judecătoreiei Fălești din 18 mai 2011 (*f.d.127, vol.V*), sentința judecătoreiei Ocnița din 21.05.2012 (*f.d.128, vol.V*), din conținutul cărora se constată că ***** figurează ca persoană care a depus plângeri la CNA în privința unor persoane cu funcții publice – Prodan Valeriu, Sorbalu Alexei - inspectori vamali, Spînu Vitalie (colaborator OCT Fălești), și ulterior ***** în aceste cauze penale a participat la măsurile speciale de investigație de transmitere sub control a banilor și înregistrarea convorbirilor.

La fel, faptul colaborării cu organele de drept reiese și din aceea că martorul ***** figurează în calitate de inculpat în decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-427/2013 din 25 iunie 2013 pe învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, în care la săvârșirea faptei incriminate a acționat ca persoană care nu era oficială, dar care acționa cu titlu oficial împreună cu polițistul Rotari Sorin (*f.d. 134, vol. V*).

În consecință, aceste circumstanțe denotă faptul că martorul ***** nu a dat declarații veridice și credibile, fapt ce pune la dubiu și veridicitatea celorlalte circumstanțe relatate de acesta în prezenta cauză penală, în privința lui **existând date că el este agent al statului**, fapt ascuns de el, astfel această probă nu este credibilă și admisibilă, și în concluzie nu poate fi pusă la baza condamnării inculpaților Covali ***** *****, Cecîrlău Ana ***** , Ștefanski Oleg ***** , Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** *****, declarațiile lui fiind necredibile.

În această ordine de idei, circumstanțele expuse supra denotă cert că declarațiile decisive ale martorului acuzării ***** crează dubii rezonabile privind credibilitatea acestora, dubii ce nu au fost înlăturate de partea acuzării, și conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, se tratează în favoarea inculpaților.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal reține că la materialele cauzei lipsesc acte care ar confirma că ***** a introdus în Republica Moldova mărfuri sub formă de făină și zahăr în vederea desfășurării activității de antreprenariat, ultimul nefiind în acest sens înregistrat oficial ca antreprenor, fapt confirmat de către ultimul în cadrul audierii.

Mai mult, potrivit declarațiilor acestuia depuse în instanța de apel, el nu cunoștea cantitatea permisă de marfă pentru trecere și nici prețul pentru vămuirea acesteia.

Colegiul mai indică că declarantul ***** avea posibilitate să refuze de la afacerea non profitabilă, însă nu s-a refuzat, neindicând careva motiv în acest sens, or, practicarea unei activități de antreprenariat prevede un careva profit, iar, văzând că nu este, persoana ar urma să renunțe la activitate.

La caz, Colegiul concluz*****ează un alt motiv, și anume implicarea activă în dobândirea probelor de acuzare.

Cât privește rentabilitatea acestei „afaceri”, aceasta a trezit dubii inclusiv și la inculpații Covali ***** și Ștefanski Oleg, care reieșind din stenograma comunicării lor din 13.08.2013 (*f.d.228, vol.I*) au pus la dubiu rezonabilitatea activității desfășurate de către ***** , apreciind ca fiind ireală la caz dobândirea unui venit, chiar presupunând că ultimul prin acțiunile date intenț*****ează să-i pedepsească în vreun mod.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal constată că transmiterea la 30.07.2013, 11.08.2013 și 28.09.2013 a sumelor de 750, 800 și, respectiv, 1200 dolari SUA nu ar fi fost săvârșită fără această intervenție a agenților statului, or, respectiva tranzacție din start era nerentabilă în coraport cu prețul și cantitatea mărfii introduse, precum și a plăților vamale obligatorii, în primul caz de 600 kg făină, în al doilea caz de 1200 kg făină și 300 kg zahăr, respectiv, în al treilea caz de 1200 kg de făină.

În acest sens, sunt relevante și declarațiile depuse de martorii Goncearuc Serghei și Burduh Andrei (*f.d.1-4, vol.IV și 69-72, vol.VI*), potrivit cărora

introducerea în țară a unor asemenea cantități este posibilă și fără achitarea taxelor vamale, iar potrivit tabelii perfectate (*f.d.3-4, vol-IV*), apreciind valoarea în vamă, taxele și impozitele care urmau a fi achitate în bugetul de stat la lotul de marfă în mărime de 600 kg făină, total spre plată (proceduri vamale, taxa vamală, TVA) – 517,32 lei, la lotul de marfă în mărime de 1200 kg de făină, total spre plată – 1034,65 lei, iar la lotul de marfă în cuantum de 300 kg zahăr, total spre plată - 1740,06 lei, plăți care chiar și calculate pentru persoanele juridice sunt relevante, or, nu prezenta nici un impediment pentru ***** de a se înregistra ca persoană juridică în caz de ar fi avut drept scop prestarea activității de antreprenariat.

Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia că scopul martorului ***** era acela de a documenta acțiunile colaboratorilor vamali, și nicidecum de a obține careva profit, ultimul acț*****ând prin înțelegere prealabilă cu organul de urmărire penală ca agent al statului, astfel, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, situație analogică cu cea din Hotărârea CEDO în cauza *Pareniiuc vs Moldova din 01.07.2014*.

Faptul respectiv este dedus cu certitudine și din conținutul sentinței judecătoreiei Ocnița din 21.05.2012 (*f.d.128, vol.V*), prin care ***** după același scenariu a acț*****at și în privința inspectorilor vamali Prodan Valeriu și Sorbalo Alexei.

În acest aspect, Colegiul penal menț*****ează că art. 15 alin. (1) din Legea nr. 59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații stipulează că: „colaboratorii confidențiali sînt persoane care, printr-un acord scris sau verbal, se obligă să ofere ofițerului de investigații informații, să participe la pregătirea și efectuarea măsurilor speciale de investigații, precum și să contribuie într-un alt mod, neinterzis de lege, la activitățile speciale de investigații.”, din care considerent rezultă că și martorul ***** în cauza dată totuși a avut statutul de colaborator confidențial, în baza acordului verbal dat de acesta la urmărirea penală organului de urmărire penală.

În baza celor expuse supra, Colegiul penal conchide că acțiunile întreprinse de către ***** au avut efectul provocării, iar infracțiunile nu puteau fi comise fără intervenția provocatorului, ceea ce ne vorbește despre lipsa în acțiunile inculpaților Covali ***** și Ștefanski Oleg ***** a laturii subiective – intenția, precum și laturii obiective - pretinderea, acceptarea și primirea banilor de către inculpații Covali ***** și Ștefanski Oleg ***** , inclusiv și prin posibila existență a unei înțelegeri prealabile cu inculpații Jaloba ***** , Ursu Alexandru ***** și Cecîrlău Ana *****.

În consecință, Colegiul penal punctează că acțiunile instigatoare și provocatoare ale martorului ***** , care acț*****a cu titlu oficial ca fiind agent al statului, folosit de către organul de urmărire penală în scopul constatării

infracțiunilor flagrante de corupere, constituie o încălcare a interdicției prevăzute de art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, care invocă că: „nu pot fi admise ca probe și, prin urmare se exclud din dosar ..., datele care au fost obținute prin provocarea, facilitarea sau încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii”, în concluzie, probele obținute cu participarea lui ***** după primirea banilor și sfaturilor instigatoare și provocatoare de la colaboratorii CNA nu pot fi admise și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, dar urmează a fi excluse, cum indică și jurisprudența CtEDO în *hotărârea Gafgen vs Germania 37 din 01.06.2010*, unde s-a statuat că dacă organele de urmărire penală au administrat o probă cu încălcarea principiilor și loialității, aducând atingere drepturilor garantate de Convenția Europeană, iar din aceste mijloace de probă au rezultat fapte sau împrejurări ce au condus în mod direct și necesar la administrarea în mod legal a altor mijloace de probă (administrarea mijlocului nelegal fiind condiție *sine qua non* pentru administrarea mijlocului de probă legal), acestea din urmă vor fi excluse, instanțele neputându-și fundamenta hotărârea pe aceste probe derivate.

Astfel, este instituit principiul „Fructele pomului otrăvit”, care impune **excluderea mijloacelor de probă administrate în mod legal**, dar care sânt derivate (în strânsă legătură) din probele obținute în mod ilegal.

Astfel spus, dacă sursa probantă „pomul” este lovită de nulitate, atunci toate probele obținute cu ajutorul ei - „fructele”, vor fi tot așa.

În consecință, menținerea mijlocului de probă astfel administrat aduce atingere caracterului echitabil al procesului penal în ansamblu.

Astfel, Colegiul penal concluz*****ează că în speță au fost prezente acțiuni active de instigare și provocare a lui Covali ***** și Ștefanschi Oleg ***** la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fapt ce reiese din următoarele:

- organul de urmărire penală nu a prezentat probe credibile ce ar confirma că inculpații Covali ***** și Ștefanschi Oleg ***** au pretins careva sume de bani de la ***** pentru a facilita introducerea pe teritoriul RM a mărfurilor din Ucraina;

- probele prezentate de către partea acuzării în susținerea învinuirii sunt lovite de nulitate în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, fiindcă au fost obținute prin provocarea, facilitarea și încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii de către persoane oficiale din cadrul CNA prin intermediul lui ***** , în privința căruia există acte procesuale în alte cauze penale, care confirmă statutul lui de colaborator cu titlu neoficial;

- probele prezentate - declarațiile martorilor ***** și ***** (fiind lipsite de credibilitate) și înregistrările video și stenogramele convorbirilor dintre Covali ***** , Ștefanschi Oleg ***** și ***** nu demonstrează vina inculpaților

în pretinderea, acceptarea și primirea sumei de 2500 dolari SUA, dar dimpotrivă, dovedesc faptul instigării, provocării și încurajării lor de către ***** la săvârșirea infracțiunii;

- atât legea procesuală naț*****ală în vigoare, cât și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului interzic procedura de obținere a probelor prin provocarea, facilitarea și încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii.

În aserțiunea dată, se constată faptul că în cauza dată organul de urmărire penală a facilitat și încurajat acțiunile lui ***** (inițial prin agentul confidențial ***** , apoi și de alți colaboratori a organelor de drept), care s-a lăsat tentat de propunerea lui ***** de a presta servicii de transport a mărfii peste frontiera de stat contra unei sume disproporț*****al de mari decât prețul real al serviciului prestat, iar ulterior fiind înzestrat cu tehnică specială de către CNA, împreună cu ***** au purces la investigarea cauzei nu într-o manieră pasivă de supraveghere și investigare a pretinsei activități cri*****le, dar în mod activ, prin provocarea inculpaților Covali ***** și Ștefanski Oleg ***** la săvârșirea pretinsei infracțiuni, prin ce a fost admisă încălcarea dreptului inculpaților la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

În baza celor expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia lipsei elementelor infracțiunilor și în acțiunile inculpaților Jaloba ***** , Ursu Alexandru ***** și Cecîrlău Ana ***** , or, până la momentul provocării și implicării colaboratorilor CNA, prin intermediul lui ***** , nu au existat suspiciuni obiective confirmate prin probe că inculpații ar fi fost implicați în acțiuni de genul celor ce li se incriminează, iar probele acumulate cu participarea lui ***** și ***** sunt lovite de nulitate absolută.

În conformitate cu art. 389 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și nu poate fi bazată pe presupuneri.

Potrivit art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În circumstanțele specificate, având în vedere că inculpații Covali ***** , Cecîrlău Ana ***** , Ștefanski Oleg ***** , Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** au comis infracțiunile incrim*****te ca efect al provocărilor comise de ***** , iar în condițiile art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, probele administrate ca urmare a provocării urmează a fi excluse din dosar, instanța de apel concluz*****ează că în privința inculpaților Covali ***** , Cecîrlău Ana ***** , Ștefanski Oleg ***** , Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** se impune adoptarea unei sentințe de achitare din motiv că fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunilor incrim*****te, or, latura

obiectivă și subiectivă a infracțiunilor incriminate urmau a fi realizate fără intervenția provocatorului, ceea ce în speța dedusă judecătii nu s-a realizat.

Subsidiar, Colegiul penal constată că la formularea învinuirii aduse lui Cecîrlău Ana ***** au fost admise derogări de la prevederile art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală, care stipulează că rechizitoriul se compune din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal dacă constată asemenea temeiuri. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și **formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui** și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă.

În această ordine de idei, instanța de apel reține că conform actului de învinuire înaintat de acuzatorul de stat, inculpata Cecîrlău Ana ***** a fost învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal - excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, fiindu-i incriminat și faptul că: „*Cecîrlău Ana ******, *participând la discuția și înțelegerea care a avut loc între Jaloba ***** și Ștefanschi Oleg ******, *cunoscând cu certitudine despre faptul comiterii a unui act de corupție, urmărind scopul mușamalizării comiterii infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu și a actului de corupție, nu a anunțat persoanele responsabile abilitate cu examinarea faptelor de corupție, comițând în condițiile date contravenția prevăzută de art. 314 Cod contravențional - tănuirea unui act de corupție și neluarea măsurilor de rigoare*”.

Din descrierea învinuirii menționate, Colegiul penal constată că Cecîrlău Ana ***** este învinuită în comiterea contravenției prevăzute la art. 314 Cod contravențional, iar în încercarea de a-i atribui acțiunilor lui Cecîrlău Ana ***** conotație penală, acuzatorul de stat a făcut o serie de abordări teoretice, lipsite de substrat factologic, prin ce a admis încălcarea dispozițiilor art. 6 § 3 lit. a) din Convenția Europeană, care recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat cu privire la încadrarea juridică a faptelor, dar și cu privire la cauza acuzației, adică privitor la expunerea detaliată a faptelor materiale pentru care este acuzat și pe care se bazează acuzația (*cauza Pelissier și Sassi contra Franței nr. 2544/94 pct. 52-54, CEDO 1999-II*).

În consecință, reiterând despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul constată că învinuirea înaintată lui Cecîrlău Ana ***** nu conține descrierea acțiunilor acesteia sub aspectul laturii obiective, și anume: acțiunilor care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cât și urmările prejudiciabile survenite în rezultatul acestor acțiuni.

Afirmațiile apelantului privind efectuarea măsurilor speciale de investigație în modul prevăzut de lege, rezultatele acestora ulterior fiind verificate prin încheierile devenite irevocabile a judecătorului de instrucție prin neatacarea acestora de către apărare, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, or, la etapa respectivă a procesului penal judecătorul de instrucție trebuie să verifice dacă a fost săvârșită o infracțiune gravă, deosebit de gravă ori excepțional de gravă, dacă există o bănuială rezonabilă că persoana este implicată în săvârșirea infracțiunii respective, precum și dacă lipsesc alte metode de investigație pentru a dobândi probe, și dacă acțiunea solicitată este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

De asemenea, Colegiul penal remarcă că demersul procurorului privitor la autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală sau a măsurilor speciale de investigație se examinează de judecătorul de instrucție fără prezența altor persoane decât a procurorului și, după caz, a reprezentantului organului care exercită activitatea operativă de investigații, dacă acesta îl însoțește pe procuror.

În aserțiunea dată, Colegiul penal statuează că la etapa respectivă a procesului penal judecătorul de instrucție examinează demersul cu participarea procurorului și în baza materialelor anexate la demers, fără a avea posibilitatea și obligativitatea de a se expune asupra admisibilității/inadmisibilității probelor prezentate, inclusiv prin prisma obținerii acestora ca urmare a unor provocări, deoarece această sarcină îi revine instanței de fond la soluționarea chestiunilor prevăzute la art. 385 Cod de procedură penală.

Prin urmare, existența unor încheieri judecătorești irevocabile privind autorizarea și/sau verificarea legalității măsurilor speciale de investigație nu constituie un impediment ca instanța de fond să dea propria apreciere probelor acumulate de organul de urmărire penală, or, acestea nu au o valoare dinainte stabilită, concluzie dedusă prin normele art. 101 Cod de procedură penală, or, în caz contrar este substată autoritatea jurisdicțională în vederea petrecerii propriului control asupra bazei probante acumulate.

Finalmente, ținând cont de soluția instanței de apel asupra fondului cauzei, Colegiul penal concluzionează asupra temeiniciei soluției primei instanțe în latura respingerii acțiunii civile înaintate în interesele statului de către Procuratura Anticorupție împotriva lui Covali ***** , Cecîrlău Ana ***** , Ștefanschi Oleg ***** , Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** privind încasarea prejudiciului.

La fel, Colegiul penal ținând cont de efectul devolutiv al apelului și limitele acestuia, consideră a fi întemeiată și soluția primei instanțe în latura soluțării soartei corpurilor delictive, or, în partea respectivă sentința primei instanțe nu a fost contestată.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite apelul procurorului în Procuratura Anticorupție Roman Statnii declarat împotriva sentinței Judecătoriei Briceni din 21 martie 2016 din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu casarea integrală a respectivei sentințe și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul enunțat supra.

În conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.2), art.art.416-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

DECIDE :

Apelul procurorului în Procuratura Anticorupție Roman Statnii declarat împotriva sentinței Judecătoriei Briceni din 21 martie 2016 în cauza penală în privința lui Covali *****, Cecîrlău Ana *****, Ștefanski Oleg *****, Ursu Alexandru ***** și Jaloba ***** se admite din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a sentinței menționate în latura penală și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În conformitate cu art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, Covali *****, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal al RM se achită pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În conformitate cu art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, Cecîrlău Ana ***** învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal al RM se achită pe motivul că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

În conformitate cu art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, Ștefanski Oleg ***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal al RM se achită pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În conformitate cu art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, Ursu Alexandru ***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal al RM se achită pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În conformitate cu art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, Jaloba ***** ***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal al RM se achită pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În rest dispozițiile sentinței instanței de fond se mențin fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat public la 07.11.2023.

Decizia integrală pronunțată public și înmănată părților la 04.01.2024 ora 09⁰⁰.

Președintele de ședință, judecătorul:

******* Scutelnic**

Judecătorii:

Viorel

Pușcaș

Oleg

Moraru